

ಪ್ರಕರಣ

ಪ್ರಕರಣ ೨
ಪ್ರಕರಣ ೨
ಪ್ರಕರಣ ೨

ಪ್ರಕರಣ ೨ ಕಾರಣ

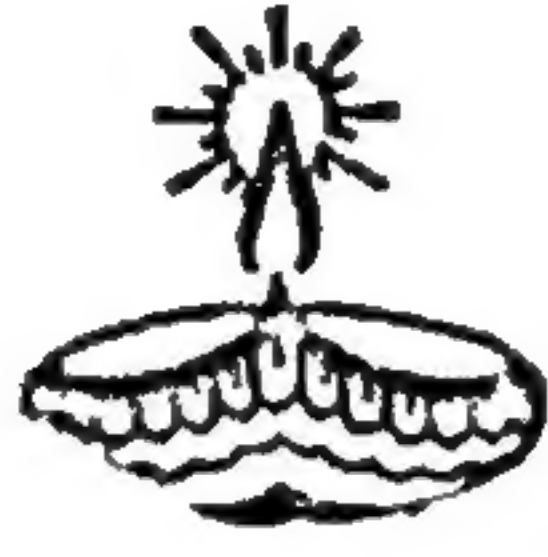
- ☐ ಆನಂದ್
- ☐ ಪ್ರಕರಣ ಕಾರಣ
- ☐ ಜಿ. ಎನ್. ಜಿ.
- ☐ ಡಿ. ಎನ್. ಜಿ. ಎನ್. ಜಿ. ಎನ್.
- ☐ ಸಾ. ಕೆ.ಎಸ್.ಎಸ್.
- ☐ ಅಮಲಕ
- ☐ ರೀತಾ ಮಲ್ಕೆ
- ☐ ಎಸ್. ಎಲ್. ಕೆ.ಎಸ್.ಎಸ್.
- ☐ ಸಾ. ಎಸ್. ಎಸ್.

ಪ್ರಕರಣ ೨ : ಕೆ.ಎಲ್. ಒಂದೂವರೆ ರೂಪಾಯಿ

ಮಾಸ್‌ಕಾಟ್ ಆಗ್ರೋ ಕೆಮಿಕಲ್ಸ್
ಪ್ರೈವೇಟ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್

93, 3ನೇ ಘಟ್ಟ,
ಪಿಣ್ಣೆ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಏರಿಯ,
ಬೆಂಗಳೂರು-560 058

ದೂರವಾಣಿ 385902 ತಂತಿ : 'ಮಾಸ್‌ಕಾಟ್' ಟೆಲಿಕ್ಸ್ 845-580
ಭತ್ತ, ಕಬ್ಬು ಮತ್ತು ಗೋಧಿಯ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ
“ನಾಕ್ವೀಡ್” ಕಳೆ ನಾಶಕವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿರಿ.

ಶುಭಾಶಯಗಳೊಂದಿಗೆ :—

ಎನ್ ಎಸ್ ಗಿರಿಮಾಜಿ ಅಂಡ್ ಸನ್ಸ್
[ಬೆಂಗಳೂರು]

ನಂ. 46, ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಸೆಬರ್ಬ್,
ಯಶವಂತಪುರ, ಬೆಂಗಳೂರು-560 022

(ತಿಳಿನಗೆಯ ಕಾರಂಜಿ)

ಸಂಪುಟ ೨

ಮಾರ್ಚ್ ೧೯೮೮

ಸಂಚಿಕೆ ೬

ಚಂದಾ ವಿವರ :

ಬಿಡಿ ಪ್ರತಿ

ಒಂದೂವರೆ ರೂಪಾಯಿ

ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ : 15 ರೂ.

ಅರ್ಜೀವ ಚಂದಾ 150 ರೂ.

ಪೋಷಕರು 500 ರೂ.

ಗೌರವ ಸಲಹೆಗಾರರು :

ಶ್ರೀ ಅ. ರಾ. ಸೇ.

ಶ್ರೀ ಶೇಷಗಿರಿ

ವಿಳಾಸ

ಅವರಂಜಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯ

119 [ಹಳೆಯ 36].

6ನೇ ಮುಖ ರಸ್ತೆ,

ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ,

ಬೆಂಗಳೂರು 560013

ಸಂಪಾದಕ

ಶಿವಕುಮಾರ್

ತಿಂಗಳ ಹಳೆಯ ಜೋಕು

ಲಂಕಾದಹನವಾದುದರ ದಿಟವಾದ ಕಾರಣ
ಈಗ ಹತ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ರಾವಣನ ಅರಮನೆಯು
ಲೆಕ್ಕದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ, ಲೆಕ್ಕದ ಕಾರ
ಕೂಸರು ಹನಮಂತನ ಬಾಲಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿ,
ಕರ್ಪೂರ ಹಾಕಿ ಹಚ್ಚಿಸಿ. ತಾವು ಮಾಡಿದ
ಛವಾವಣಿಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡರಂತೆ.

ಈ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ.....

ಲೇಖನ	ಲೇಖಕ/ಲೇಖಕಿ	ಪುಟ
ಅಪರಂಜಿ ಕಿಡಿ	ಆನಂದ್	4
ದ್ವೇಷೋದ್ಧಾರವ ಕೆಲವೇ ಸಲಹೆಗಳು	ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತ	6
ಲೈಫ್ ಸಿಚುಯೇಶನ್	ಜಿ. ಎನ್. ಜಿ.	11
ರಾಶಿ ನೆನಪಿನ ಹಾಸ್ಯ ಗೋಷ್ಠಿ	ಬಿ. ಎಸ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್	14
ಗುಟ್ಟು ಗುಟ್ಟು	ನಾ. ಕಸ್ತೂರಿ	17
ವಕ್ರ ದೃಷ್ಟಿ	ಆಮಲಕ	21
ಸಂದೇಹ-ಸಮಜಾಯಿಷಿ	ಲೀಲಾ ಮಿರ್ಲೆ	24
ಹಾಸ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಕೊಡುಗೆ	ಎಚ್.ಎಲ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ	26
ಪಂಚ್‌ಗಿನಿ	ನಳಿನೀ ಪ್ರಿಯ	31

ವೈಯಕ್ತಿಕ ಚಿತ್ರಗಳು : ಬಾಗೂರು ಮಾರ್ಕಾಂಡೇಯ

ಅಪರಂಜಿ

(ತಿಳಿಸುಗೆಯ ಕಾರಂಜಿ)

ಸಂಪುಟ ೫

ಪೂರ್ವ ರೂಪ

ಸಂಚಿಕೆ ೬

ಅವನು ಕೈ ದೇಗೆ ಸುಷುಪ್ತನಿದ್ದನು. ಹಾಗೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೂ ಐತವಾತ್ಮ್ಯವು. ಅದು ಸತ್ಯ, ಆದೇ ಆತ್ಮ, ಅದೇ ನೀನು.

—ಛಾಂದೋಗ್ಯ

ಸದ್ವ್ಯಹವನ್ನು ಅರಿತವನು ಶರೀರವಾತವಾದ ಮೇಲೆ ಹಿಂದಿರುಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಳ್ಳತನದ ಅರೋಪ ಬಂದವನು ಕಾದ ಕೊಡಲಿಯನ್ನು ಹಿಡಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕೊಡಲಿ ಹಿಡಿದವನು ಕೈ ಸುಟ್ಟರೆ ಅವನಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ. ಕೈ ಸುಡದಿದ್ದರೆ ಅವನು ದೋಷ ಮುಕ್ತನಾಗುತ್ತಿದ್ದ. ಹಾಗೆಯೇ ಸದ್ವ್ಯಹವನ್ನರಿತವನು ದೇಹ ಬಿದ್ದು ಹೋದರೆ, ಅವನಿಗೆ ಮತ್ತೆ ಹುಟ್ಟಿಬುದಿಲ್ಲ. (ಹೀಗೆಂದರೆ ವಿದೇಹ ಮುಕ್ತಿಯೇ ಮುಖ್ಯ ವೆಂದಲ್ಲ. ಜೀವನ್ಮುಕ್ತನಿಗೆ ಗತಿ ಉತ್ಕಾಂತಿಗಳಿಲ್ಲವೆಂಬುದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.)

ಈಗ ಆಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕುರಿತು ಟೀಕಿಸುವುದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಇರವಿಕೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅರೋಗ್ಯಕರವಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಅರೋಪಿಯೇ, ನ್ಯಾಯಾಧೀಶನನ್ನು ನೇಮಿಸಿ, ಅವನು ತನ್ನನ್ನು ನೇಮಿಸಿದವನನ್ನು ಅರೋಪಿಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತನೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಅರೋಪ ಮಾಡಿದವನೇ ಸಾಕ್ಷ್ಯ ಆಧಾರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ವಿಲಕ್ಷಣ ನ್ಯಾಯವು ಇಂದು ಮಾನ್ಯ. ಆದರೆ ಈ ಕಾದ ಕೊಡಲಿ ಹಿಡಿಸುವುದು ಬಹು ಕ್ಲಿಪ್ತ ಹಾಗೂ ಕಡಿಮೆ ವಿರ್ಜನ ವಿಧಾನ ಎನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ (No, saints are found in judgement seats) ಪಂಚತಂತ್ರದ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಗೊತ್ತು ತಾನೇ?

ಅಪರಂಜಿ ಕಿಡಿ

—ಆನಂದ್

1987ರಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ದರೋಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಳಿದುಬಿ.

—ಸುದಿ

ಸಾಲ ಮೇಳ ಆದಮೇಲೆ ಅಲ್ಲೇನೂ ಇರುಲ್ಲ ಅಂತ ಇರಬಹುದು !

* * * *

ಪದ್ಮ ಭೂಷಣ ಪಡೆದ ಮಾಸ್ತಿ ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹಿಂದಿ ಸಮಾಜಾರದಲ್ಲಿ ಕುಪ್ಪಳ್ಳಿ ವೆಂಕಟಪ್ಪ ಕುಟ್ಟಪ್ಪ ಅನ್ನಲಾಯಿತು.

—ಪತ್ರಿಕೆ

ಹಿಂದಿಯವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಕುಟ್ಟುವ ರೀತಿ ಇದು !

* * * *

ಪ್ರತಿ ಪಕ್ಷದ ಗೈರು ಹಾಜರಿ; ಜಾನಕಿಗೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಮತ.

—ಪತ್ರಿಕೆ

‘ವಿಶ್ವಾಸ’ ಪದಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಅರ್ಥ ರೂಪಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ !

* * * *

ತಮಿಳು ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಆಡಳಿತ ಸಂಭವ.

—ಪತ್ರಿಕೆ

ಇಬ್ಬರ ಜಗಳ, ಮೂರನೆಯವನಿಗೆ ಲಾಭ !

* * * *

ಟಿ. ವಿ. ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಲಗ್ಗೆ—ರಾಜಾಯಣಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ.

—ಸುದ್ದಿ

ಪ್ರರಾತನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾಗ ಯಜ್ಞಗಳಿಗೆ ದಾನವರು ಅಡ್ಡಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ!

* * * *

ಬೆಲೆಗಳ ಏರಿಕೆಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ದೊಣೆಯಲ್ಲ.

—ಹೇಳಿಕೆ

ಹೌದು, ವಿದೇಶೀ ಕೈವಾಡವೇ ಇರಬೇಕು !

* * * *

ವೆಂಗ್‌ಸರ್‌ಕಾರ್ ಅವರಿಗೆ ಆರು ತಿಂಗಳು ಬಹಿಷ್ಕಾರ.

—ಕ್ರೀಡಾ ಸುದ್ದಿ

ಗಾವಸ್ಕರ್ ಮೇಲೆ ಕೋಪ, ವೆಂಗ್‌ಸರ್‌ಕಾರ್‌ಗೆ ತಾಪ !

ಮಕ್ಕಳ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಮುಂಗೋಪಿ ಡಾಕ್ಟರನ್ನು, ತಾಯಂದಿರೆಲ್ಲರೂ ಶಿಶುಪಾಲ ಅಂತ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಮುಸುಕಿನೊಳಗಿನ ಗುದ್ದಾ ಅಂದರೆ ಇದು.

ದ್ವೇಷೋದ್ಧಾರದ ಕೆಲವೇ ಸಲಹೆಗಳು

—ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತ

['ಕಡಲ ತೀರದ ಭಾರ್ಗವ' ಎಂದು ನಾಡಿಗೆ ಸುಪರಿಚಿತರಾದ ಮಾನ್ಯ ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತರು, ನಮ್ಮ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿ, ಈ ಬರಹವನ್ನು ಆದರದಿಂದ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಪೂಜ್ಯರಿಗೆ 'ಅಪರಂಜಿ'ಯ ತುಂಬು ಹೃದಯದ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು—ಸಂ.]

ದ್ವೇಷ ಉದ್ಧಾರವಾಗದೆ ದೇಶ ಮುಂದೆ ಹೋಗಲಾರದು—ಎಂಬ ಸಂಗತಿ ಎಂಥ ದಡ್ಡನಿಗೂ ತಿಳಿದೀತು. ದಡ್ಡರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವ ವಿಷಯ ದೊಡ್ಡವರಿಗೆ ಹೇಗೆ ತಿಳಿಯಬೇಕು? ಯಾರು ಮುಂದೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೂ ಇರುವ ದಾರಿ ಎರಡೇ ಎರಡು. A ಗಿಂತಲೂ B ಮುಂದೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬುದು ನಿಮ್ಮ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಯಾದರೆ B ಯು A ಯನ್ನು ಮೀರಿದ ವೇಗದಿಂದ ಚಲಿಸಬೇಕು. ಅದು ಶ್ರಮದ ಕೆಲಸ. ಅಥವಾ Aಯು ಇದ್ದಲ್ಲೇ ಇದ್ದು, Bಯು ಅವನಿಂದ ತಾನೇ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು; ಹೋಗುತ್ತಿರಲೇಬೇಕು. ಅದೂ ಶ್ರಮದ ಕೆಲಸವೇ. pಗೆ ಆ ತಾಖತ್ತು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಊಹಿಸಿ. ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಅವನು ಈಗಾಗಲೇ ಮುಂದಾಳುವೋ, ಮುಂದಾಳುವೋ ಆಗುತ್ತಲಿದ್ದ. ಎಷ್ಟೋ ಹಿಂದುಳಿದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿವೆ. ಜೀವಂತ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೇ ಹಾಗಿವೆ. ಅವು ಹಿಂದುಳಿದಿವೆ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಕಲ್ಪನೆ. ಅವು ಇದ್ದಲ್ಲೇ ಇವೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಿಂದ ಓಡುವ ಇಚ್ಛೆ ಇಲ್ಲದಿರಬಹುದು. ಅಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಜೆಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲೂ ಇರಬಹುದು. ಅಂಥ ದೇಶಗಳೂ ಇವೆ. ಅಂಥವರೂ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕು ಎಂಬುದು, ಇಲ್ಲಿನ ನೇತಾರರ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಾದರೆ, ಅವರು ನೇತಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ತೊಡಗಬೇಕು.

ಸದರಿ Bಯು ಚಲಿಸದೆ ಇರುವಾಗ ಅವನಿಗೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟವೋ, ಇನ್ನೇನೋ ಇಲ್ಲವಾದಾಗ, ಅವನನ್ನು ಓಟದಲ್ಲಿ ಗೆಲ್ಲುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವೇನು? ಮುಂದುವರಿದವರೆಂಬ ಇಂಗ್ಲೀಷರಲ್ಲಿಯೇ ಒಂದು ನಾಣ್ಣುಡಿ ಇದೆ Even the King followed her wherever she went before him ಎಂಬ ಗಾದೆ. ಇದು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ದೊರೆಯ ಪಾಡು. ನಮ್ಮ Bಯು ವಿಚಾರ ಹಾಗಲ್ಲ. ಅವನನ್ನು

ಮುಂದೆ 'ತರಲೇ' ಬೇಕು ಎಂಬ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಇರುವವರು 'ತರಲೆ ಬಿಟ್ಟು Aಯನ್ನು ಹಿಂದೆ ಬರಿಸಿದರಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆ Aಯ ಸಹಕಾರ ಬೇಕು. ನೇಡಿ ಏರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಇಳಿಯುವುದು ಸುಲಭ. A ಆ ಸುಲಭದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ ರಾಯಿತು.

ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕರುಣೆ ಇದ್ದರೆ, ಅನುಕಂಪ ಇದ್ದರೆ. 'ಹೋಗಲಿ ಬಿಡಿ; ಅವನನ್ನು ದಣಿಸಬೇಕಿಲ್ಲ. ನಾವೇ ಅವನಿಗಿಂತ ಹಿಂದೆ ಉಳಿಯೋಣ'— ಎನ್ನುವುದಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ A ಈಗಾಗಲೇ ಮುಂದೆ ಉಳಿದಿದ್ದಾನೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಅವನು 'ನಾವೇ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯೋಣ' ಎನ್ನಬೇಕು. ಬರಿದೇ ಅಂದರೂ ಸಾಲದು; ಅದರಂತೆ ಸರಿಯಲೂ ಬೇಕು.

ಜಾರುವುದಕ್ಕೆ, ಹಿಂದೆ ಸರಿಯುವುದಕ್ಕೆ, ಕಡಿಮೆ ಶ್ರಮ ಸಾಕು. ಈ ದೇಶದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 80 ರಷ್ಟು ಜನರು ಬಡತನದ ಗಡಿನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇರುವವರು ಎಂಬುದು ನಿಜವಾದರೆ, ಅಷ್ಟೊಂದು ಮಹಾ ಸಂಖ್ಯಾಕರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಶೇಕಡ 20ರಷ್ಟು ಮಂದಿ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸರಿದರಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ನಾಯಕರಿಗೋ, ನೇತಾರರಿಗೋ ವಾಗ್ಧುರೀಣರಿಗೋ, ಈ ದೇಶದ ಬಹುಮಂದಿಯು ಗರೀಬಿಯನ್ನು 'ಹಟಾ'ಯಿಸುವ ಇಚ್ಛೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ, ಅವರು ತಮ್ಮ 'ಗೋಸನೆ'ಗಳನ್ನು ಮೊದಲೇ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ನೋಡಲಿ. ಹಟಾಯಿಸುವುದೆಂದರೇನು ? ಹಟದಿಂದ ಉಳಿಸುವುದು—ಎಂದಲ್ಲವೇ !

ಹಾಗಿರಕೂಡದು. ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ನಮಗೆ ಶ್ರೀಮಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಇಚ್ಛೆ ಇರುವಲ್ಲಿ ಗರೀಬಿಯನ್ನು 'ಹಟಾ'ಯಿಸದೆ, ಬಡಾಯಿಸಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕಷ್ಟವೂ ಇಲ್ಲ; ಅದಕ್ಕೆ ಜನತಾ ಜನಾರ್ದನನ ಸಾಲ ಮೇಳ ಬೇಕೇ ಇಲ್ಲ. ಮೊದಲು ನೀವು ತೀರ್ಮಾನಿಸಬೇಕಾದ ವಿಷಯ — ಅವರನ್ನು ಎಷ್ಟು ಶ್ರೀಮಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ನಿಮಗೆ ತೃಪ್ತಿ? ಎಂಬ ವಿಚಾರ. ನಾನು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಗಣಿತಜ್ಞರಿಗೆ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಭಾರತದ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ 80 ಕೋಟಿ. ಅವರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 60ರಷ್ಟು ಜನರು ಗಡಿನಾಡಿನಲ್ಲಿರುವವರು. ಆಗ 80 ಕೋಟಿಯ ಶೇಕಡ 60 ಅಂದರೆ 48 ಕೋಟಿ ಗರೀಬರನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ. ಅವರು ಎಷ್ಟು ಶ್ರೀಮಂತರಾದರೆ ನಿಮಗೆ ತೃಪ್ತಿ? ಒಬ್ಬೊಬ್ಬನೂ ಲಕ್ಷಾಧಿಪತಿಯಾದರೆ ಸಾಕೆ ? ಆ ಹಣವನ್ನು ಬಡ್ಡಿಗೆ ಇಟ್ಟರೆ ಶೇ. 12 ರಂತೆ 12,000 ರೂ. ನಷ್ಟು ವಾರ್ಷಿಕ ವರಮಾನ ಖಚಿತ. ಈ ವರ-ಮಾನ, ವಧುಗಳಿಗೂ, ಅವರ ಮರಿಗಳಿಗೂ ಸಿಗುವಂತಾಗಲಿ!

ದೇಶದ 48 ಕೋಟಿ ಜನರಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕರೆನ್ನಿ, ನೋಟುಗಳನ್ನು ಅಚ್ಚು ಹಾಕಿಸಲು ಕಷ್ಟವೇ ? ಒಂದೇ ಒಂದು ಚುನಾವಣೆಗೆ ಅಷ್ಟು ಕಾಗದ ಏರ್ಪಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಪೋಟರು ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಸುವಂತೆ—ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ವಾಸಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರಾದವರ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಸಲು ಕಷ್ಟವಿಲ್ಲ.

ನನ್ನ ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ 48 ಕೋಟಿ, ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ನೋಟುಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಕು ಎಂದು. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಜನರಿಗೆ ಕೊಡಬಾರವೆಂಬುದು ನನ್ನ ಬಯಕೆ ಅಲ್ಲ. ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ದೇಶದ ಆ ಬಾಲ ಈ ಬಾಲ ವೃದ್ಧರಿಗೆ ಅವನ್ನು ಹಂಚಿದರಾಯಿತು !

ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ನೀವು ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಲ್ಲಿರಾದರೆ, ಸಮತಾವಾಚಿ ಸಮಾಜದ ನಿರ್ಮಾಣದ ಕೆಲಸ ತನ್ನಂತೆಯೇ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಇದಕ್ಕಿಂತ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯೂ ಬಡವ-ಬಲ್ಲಿದ, ಶ್ರೀಮಂತ-ಧೀಮಂತ-ಹನುಮಂತ-ಎಂಬ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಬರಕೂಡದು, ಇರಕೂಡದು ಎಂದಿರು ವಲ್ಲಿ 48 ಕೋಟಿ ಜನರನ್ನು 5ರಿಂದ ಭಾಗಿಸಿ (ಒಂದು ಕುಟುಂಬ ಎಂದರೆ ತಂದೆ, ತಾಯಿ, ಮಗ, ಮಗಳು. ಆವತ್ತಿಗೆ ಒಂದು ಕುಸುರಿ.) ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರೇ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಮಾಸಾಶನ ಯಾನೆ ವೇಶನ ಕೊಡಿಸಿ, ಇಂಥಿಂಥ ಪ್ರಾಯಸ್ವರು ಇಷ್ಟಿಷ್ಟು ತೂಕ ಇರುವವರು ಮಾಸಾಶನಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರು ಎಂದು ರರಾಯಿಸಿದರಾಯಿತು.

ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದ ಘನತೆಯನ್ನು ತಡೆಯಬೇಕಾದರೆ, ಅದು ಯಾವುದೇ ಬಗೆಯ ದ್ರವ ಇಲ್ಲವೇ ಅನಿಲ ರೂಪದ ನೇಮ, ನಿಯಮ, ಶಾಸನಾದಿಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಕೂಡದು. ಈ ನಮ್ಮ ಧೋರಣೆಗೆ ನಮನಾದ ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯ ಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ಜಾಗತಿಕ ಸಂಬಂಧವೂ ಹೀಗೆ ಇರಬೇಕು ಎಂಬುದೂ ಅವಶ್ಯ ವಾದ ನೀತಿಯೇ. ನಮ್ಮ ಗುರಿ ಸಾಧನೆಯಾಗುವ ತನಕ ಭಾರತಕ್ಕಿಂತ ಮುಂದು ವರಿದಿರಬಹುದಾದ ಅನ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು, ಯಾವ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ—ಎಂದರೆ ನಾರಿಗೆ, ಸಂವರ್ಕ, ಉದ್ಯಮ, ಸಂಶೋಧನೆ ಮೊದಲಾದುವುಗಳಲ್ಲಿ ನಮಗಿಂತ ಮುಂದೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಇರಿಸಕೂಡದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಜಾಗತಿಕ ಪೇದಿಕೆಯೊಂದನ್ನು—ನಮ್ಮ ಸಲುವಾಗಿ ಅಲ್ಲವಾದರೂ, ಹಿಂದುಳಿದಿರಬಹುದಾದ ಯಾವತ್ತೂ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ಒಂದು ಒಕ್ಕೂಟವನ್ನು—ನಿರ್ಮಿಸಿ, ಆಗಾಗ ಶೃಂಗ ಸಭೆಗಳನ್ನು ಜರುಗಿಸಿ, ಲೋಕದ ಮುಂದುವರಿತವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು.

ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವಲ್ಲಿ ಭಾರತ ದೇಶ ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿನ ಯಾವತ್ತೂ ಜನರು ಅನ್ಯರಿಗಿಂತ ಪ್ರೀಮಂತ್ರರಾಗುವ ತನಕ ಆ ಅನ್ಯರು ನಮಗಿಂತ ಬಡವರಾಗುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಅನಿವಾರ್ಯ.

ಈ ಸದ್ಮಾ ಅದೂಲ್ಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ಜಗತ್ತಿನ ಅನ್ಯ ಮೇಧಾವಿಗಳು ದರಿಗಣಿಸಿ ವರ್ತಿಸಲಿ. ಭಾರತದ ಭರ, ಭಾರ. ಕಾರು ಭಾರಗಳು ಮುಂದಿನ 21ನೇ ಶತಮಾನ ಕಾಲಿಡುವ ಹೊತ್ತಿನೊಳಗೆ, ಉಳಿದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗಿಂತ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿರಲೇಬೇಕು ಅಂದರೆ, ಈಗಾಗಲೇ ಮುಂದೆ ಹೋದ ದೇಶಗಳು ಇನ್ನೊಂದು ದಶಕದ ಒಳಗೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಲೇಬೇಕು. ಆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದೊಳಗೆ ಯಾವೊಬ್ಬನೂ ಹಿಂದುಳಿಯಬಾರದು. “ಹಿಂದುಸ್ತಾನ” ವೆಂಬ ಹೆಸರಿನ ಬಳಕೆಯೇ ಕ್ರಿ. ಶ. 20ನೇ ಶತಮಾನಕ್ಕೆ ಅಂತ್ಯ ವಾಗಬೇಕು.

ನಮ್ಮ ಸೈಂಧವ ಆಜಾಸು ಬಲವಾಹು, ಬಸೊನ್ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಮಾಡುವಾಗ ತೊಗು ಪಟ್ಟಿನ ಬಲಗೈಲಿ ಹಿಡಿದೂ ದಾಗಾಗಿದ್ದಾನೆ.

“AIDS ಅಂದ್ರೆ, ಇಲ್ಲೇನೂ ಸಹಾಯ ಸಿಕ್ಕೋಲ್ಲ—ಅಪ್ಪಾ ತಿಳಿಯಲ್ಲ ಹಳ್ಳಿ ಮುಕ್ಕ!”

ಲೈಫ್ ಸಿಚುಯೇಶನ್

ಜಿ. ಎನ್ ಜಿ.

ನಾನು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಪಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಗುರುತರವಾದವು ಎರಡು. ಒಂದು ಮದುವೆ ಯಾದದ್ದು. ಎರಡು ಬಿ. ಎಡ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಡಂನನ್ನು ಮದುವೆಯಾದದ್ದು.

ನನ್ನ ಮಡದಿ—ಮೇಡಂ—ಮೊಸದಾಗಿ ಬಿ.ಎಡ್. ಮಾಡಿದಾಳೆ. ಹೊಸ ಅಗಸರವಳು. ಅವಳ ಪ್ರಯೋಗವೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಮುದ್ದು ಮಗಳು 'ಪಮ್ಮಿ'ಯ ಮೇಲೆ. ಪಮ್ಮಿ ಇವಳ ಪ್ರಯೋಗ ಪಶು.

ಇವಳು, ಮಾತೆತ್ತಿದರೆ From concrete to abstract ಅಂತಾಳೆ. ಪ್ರತಿ ವಾರದಲ್ಲೂ Life ಬರಬೇಕಾದರೆ Life situation ಬೇಕೂ ಅಂತಾಳೆ. ಕೇವಲ ಕಾಂಕ್ರೀಟನ್ನೇ ತಲೇಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರೋ ನಮ್ಮ 'ಪಮ್ಮಿ' ನಾನು ಪಾಠ ಹೇಳಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ—ಅಪೋ—ಇಪೋ ಕಲಿತಾ ಇದ್ದಳು ಎಂದು ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆ. ಆದರೆ ಅವಳಮ್ಮನ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ಪಮ್ಮಿ ಶುದ್ಧ ಶುಂಠಿಯಾಗಲು ನಾನು—ನನ್ನ ಪಾಠಕ್ರಮವೇ ಕಾರಣ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾನು ಕೇವಲ F. D. C ಅದೂ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೇಲಿ. ನಾನು. Not at all qualified to teach but to cheat ಎಂದು ಪಮ್ಮಿಯ ತಾಯಿಯ Analysis.

ಅಂದು ಶನಿವಾರ—ಅದರಲ್ಲೂ ತಿಂಗಳ ಎರಡನೆಯ ಶನಿವಾರ. ಕಛೇರಿಗೆ ರಜ. ನನಗೆ ಸವ್ರಮ ಶಿಕ್ಷೆ. ಇವಳಿಗೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಸ್ಕೂಲು. ಸ್ಕೂಲು ಮುಗಿಸಿ ಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದಳು. ಪಾಪ ಪಮ್ಮಿಗೆ—ಅವಳ ಹಣೆಯ ಬರದ—ಡಬ್ಬಲ್ ಶಿಫ್ಟು. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ—ರಾತ್ರಿ 'ಪಾಠ' ಎಂಬೋ ಶಿಕ್ಷೆ.

ನಾನು ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ರಣ ರಣ ಬಿಸಿಲು. ಬೆವರು ನಿರಾ ಗಿದ್ದೆ. ಎರಡು ಕೈಗಳಲ್ಲೂ ಒಂದೊಂದು ಚೀಲ. ಬಾಯಿ ಒಣಗಿತ್ತು. ಚೀಲ ಗಳನ್ನು ಸೋಫಾದ ಮೇಲೆ ಕುಕ್ಕಿ.

“ಒಂದು ಲೋಟಾ ತಣ್ಣಗೆ ಪಾನಕ ಮಾಡು” ಎಂದು

ಇನ್ನೇನು ನನ್ನ ಬೋಳು ತಲೆಯನ್ನು ಒರೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿದ್ದೆ. ಅದ್ವರಲ್ಲಿ,

“ಅಯ್ಯೋ.. ಹಾಗೆಯೇ ಇರಿ—ಬಳ್ಳಿಯ Life situation, ಪವಿತ್ರ ಬೇಗ
ಜಾ” ಎಂದು ಮಗಳನ್ನು ಕರೆದಳು.

ಬಂದಳು ಪವಿತ್ರ.

“ನಿನ್ನ ತಂದೆಯ ತಲೆ ನೋಡು. ಏನು ಕಾಣಿಸುತ್ತೆ ?” ಎಂದಳು ಇವಳು.
ಪವಿತ್ರ ನೋಡೇ ನೋಡಿದಳು. ಅಸಂತರ

“ಅಮ್ಮಾ, ಅಲ್ಲೇನೂ ಇಲ್ಲ” ಎಂದಳು.

“ನಿನ್ನದು X-ray eyes ಕಣೇ ಪವಿತ್ರ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಒಳಗಲ್ಲ, ಮರೀ,
ಮೊರಗೆ—ಅಂದರೆ—ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಬೆವರು ಹನಿಗಳು—ಮುತ್ತಿನ ಹಾಗೆ
ಕಾಣೋಲ್ಲ ?”

“ದೌದಲ್ಲಮ್ಮಾ, ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತೆ”

“ನೀನು Dew drops ಎಂದರೇನು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೆಯಲ್ಲಾ ” ನೋಡು
ಅವು ಹೀಗೆಯೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಅವು ಎಲೆಗಳ ಮೇಲೆ, ಹೂಗಳ ಮೇಲೆ
ಬೆಳಿಗ್ಗೆ, ಸಂಜೆ ಸುಂದರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಅವಕ್ಕೆ ಇಬ್ಬನಿ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಈಗ
ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಇವರ ತಲೆ ಮೇಲೆ ಇರೋ ಬೆವರ ಹನಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಅರ್ಥ
ಮಾಡಿಕೋ”

ಪವಿತ್ರಗೆ ಅರ್ಥ ಆಯಿತೋ ಇಲ್ಲವೋ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ತಲೆ ಹಾಕಿ
ದಳು. Life situation ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮುಗಿಯಲಿಲ್ಲ. ಪವಿತ್ರ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ
ಹಾಕಿದಳು.

“ಅಮ್ಮಾ, ಅಪ್ಪ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಓಯಸಿಸ್‌ಗೆ ಅರ್ಥ ಹೇಳ್ತೀನಿ ಎಂದಿದ್ದೆ
ಯಲ್ಲಾ ?”

“Good. ರೀ, ನೀವು ಸ್ವಲ್ಪ ಹಾಗೆಯೇ ಇರಿ. ನೋಡು ಪವಿತ್ರ, ನಿನ್ನ
ತಂದೆಯ ತಲೆ ಒಂದು ಡೆಸರ್ಟ್—ಮರುಭೂಮಿ—ಮರಳೇ ಮರಳು—ಏನೂ
ಇಲ್ಲ—ಬೋಳು—ಬೋಳು. ಆದರೂ ತಲೆಯ ಬುಡದಲ್ಲಿ ನೋಡು. ಸ್ವಲ್ಪ
ಕೂದಲು ಇದೆ. ಹಾಗೇನೇ ಮರುಭೂಮಿಯಲ್ಲೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹಸಿರು

ಬೆಳೆದಿರೋ—ನೀರಿರೋ ಕೆಲವು ಸ್ಥಳಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಅವಕ್ಕೆ ಓಯಿಸಿಸ್ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.”

“ಅಮ್ಮಾ, ಇದು ತಿಳಿಯಿತು. ಆ ದಿನ ಪಾಠದಲ್ಲಿ Convex mirror ಎಂದು ಬಂದಿತ್ತಲ್ಲಾ. ಅದಕ್ಕೆ.....”

“ಅದೂ ನಿಮ್ಮಪ್ಪನ ತಲೆ, ಲೇ. ನೀನೇನು ನನಗೆ ಪಾಠ ಮಾಡಿ ಕೊಡ್ತೀಯೋ, ಅಧ್ವಾ.....” ಎಂದು ರೇಗಿ ಮೇಲಕ್ಕೇದ್ದೆ.

ಅಲ್ಲಿಗೆ Situation ಗೆ Life ಬಂತು. ಪಾಠಕ್ಕೆ ತುಂಡು ಬಿತ್ತು.

‘ಅಣಕು ಕವನಗಳು’ ಸ್ಪರ್ಧೆ

ಎಲ್ಲಾ ಸರಿಯುತ್ತರಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದವರು

1. ಶ್ರೀಮತಿ ಪಾಣೀ ಸುರೇಶ್—ಬೆಂಗಳೂರು
2. ಶ್ರೀಮತಿ ಪ್ರಭಾ. ಆರ್. ಗಿರಿಮಾಜಿ—ಬೆಂಗಳೂರು
3. ಶ್ರೀ ಕೆ. ಗಂಗಾಧರ—ಕತ್ತರ ಗುವ್ವ,
4. ಶ್ರೀ ಸೂ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಂ—ಬೆಂಗಳೂರು
5. ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಸ್. ಸುರೇಶ್—ಬೆಂಗಳೂರು

ನೀವು ಈಗಾಗಲೇ ಚಂದಾದಾರರಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಮಾರ್ಚ್ 1988 ರಿಂದ ಹನ್ನೆರಡು ಸಂಚಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿಮಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಕಳಿಸಲಾಗುವುದು. ಚಂದಾದಾರರು ತಮ್ಮ ಮಿತ್ರ (ಶತ್ರು ?) ರೊಬ್ಬರ ಹೆಸರನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಪರವಾಗಿ ಹನ್ನೆರಡು ಸಂಚಿಕೆಗಳ ಉಡುಗೊರೆ. ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅಪರಂಜಿಯ ಆಭಿನಂದನೆಗಳು.

ರಾಶಿ ನೆನಪಿನ ಹಾಸ್ಯ ಗೋಷ್ಠಿ

—ಬಿ. ಎಸ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್

ಕಳೆದ ಜನವರಿ 8, 9 ಮತ್ತು 10ರಂದು ಪ್ಯಾತ ಕಾದಂಬರಿಕಾರ ಪ್ಯಾಸ ರಾಯ ಬಲ್ಲಾಳರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಜರುಗಿದ ಮದ್ರಾಸು ಕನ್ನಡಿಗರ ವರದನೆಯ ಸಮ್ಮೇಳನ ಹಾಸ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಒಂದು ಮೈಲಿಗಲ್ಲು.

ಮಾಸ್ತಿ ನೆನಪಿನ ಸಾಹಿತ್ಯಗೋಷ್ಠಿ, ದೇರಾಜೆ ನೆನಪಿನ ಕಲಾಗೋಷ್ಠಿ, ಬೇಂದ್ರೆ ನೆನಪಿನ ಕವಿಗೋಷ್ಠಿಗಳ ಜೊತೆಜೊತೆಗೆ ರಾಶಿ ನೆನಪಿನ ಹಾಸ್ಯ ಗೋಷ್ಠಿಗೆ ಈ ಸಮ್ಮೇಳನ ದೇದಿಕೆ ಒದಗಿಸಿತ್ತು.

ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಹಾಸ್ಯ ಸಾಹಿತಿ ಶ್ರೀ ಅ. ರಾ. ಸೇ. ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಈ ಹಾಸ್ಯಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ವಿಡಂಬನಾ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬಗೆಗೆ ಪ್ರಬಂಧ ಮಂಡಿಸಿದರು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವಿಡಂಬನೆ ಬೆಳೆದು ಬಂದ ದಾರಿಯನ್ನು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಗುರುತಿಸಿ, ಕಳೆದ ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವ ಕೆಲವು ಹಾಸ್ಯ ಕೃತಿಗಳ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಯನ್ನು ಈ ಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಡಲಾಗಿತ್ತು. ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಲ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ ಹಾಸ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಿದರು. ಹಾಸ್ಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಾದ 'ಕೊರವಂಜಿ' 'ನಗುವನಂದ' 'ವಿನೋದ'ದ ಜೊತೆಜೊತೆಗೆ ಜನಪ್ರಿಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಾದ 'ಸುಧಾ' 'ಪ್ರಜಾವಾಣಿ' 'ತರಂಗ' 'ಲಂಕೇಶ್' ಪತ್ರಿಕೆ ಹಾಸ್ಯದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ, ಈ ಪ್ರಕಾರಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಿಶಾಲ ವಾಚಕ ವರ್ಗದ ಬಗೆಗೆ ವಿವರವನ್ನು ಇವರು ಕೊಟ್ಟರು.

ಶ್ರೀ ಪೆರ್ಲ ಕೃಷ್ಣಭಟ್ ಯಕ್ಷಗಾನದಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಯ ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಿದರು. ಹಾಸ್ಯಕ್ಕೆಂದೇ ಸೃಷ್ಟಿಸಿರುವ ಕೋಡಂಗಿಗಳಂತಹ ಪಾತ್ರಗಳು ಹಾಸ್ಯಕ್ಕೆ, ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ಕೊಡುವ ಕೆಲವು ವಿಶಿಷ್ಟ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಮುಂತಾದವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ ಅವರು, ಉತ್ತಮ ಹಾಸ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಇರುವ ಅರ್ಥಗಾರ ಹಾಸ್ಯವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಏರಿಸಬಹುದು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು.

ಶ್ರೀ ಅ. ರಾ. ಸೇ. ಅವರು ರಾಶಿ ರಾಜರತ್ನಂ ಕೈಲಾಸಂ ಅವರಿಂದ ಇಂದಿನ ಲೇಖಕರವರೆಗೂ ಹಾಸ್ಯ ಒಡೆದಿರುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ಬಗೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾ, ಒಬ್ಬ

ಉತ್ತಮ ಸಂಕಲನಕಾರ ಕನ್ನಡ ಹಾಸ್ಯದ ನೂರು ಪ್ರಟಗಳ ಒಂದು ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಲೇಖನ ಸಂಕಲನ ತಂದರೆ ಅದು ವಿಶ್ವದ ಯಾವುದೇ ಹಾಸ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಜೊತೆ ಜೊತೆಗೆ ನಿಲ್ಲುವಷ್ಟು ಉತ್ತಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು.

ಈ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಂಗವಾಗಿ ವಿದಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ಹತ್ತು ಜನ ಮದ್ರಾಸ್ ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನು ಸನ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು. ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿನ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಕೊರವಂಜಿ—ಅಪರಂಜಿ ಬಳಗದ ಡಾ|| ಎ. ವಿ. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ (ಕೇಫ) ಅವರಿಗೆ ರಾಲು ಹೊದಿಸಿ, ಪದಕದಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿ, ಹಾರ ಹಾಕುವ ಮೂಲಕ ಮದ್ರಾಸ್ ಕನ್ನಡಿಗರು ತಮ್ಮ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು.

ಕವನ ರಚನಾ ಸ್ಪರ್ಧೆ

ಬೆಳಗಿನಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ನಾಲು ರವರುಲ್ಲಿ ಗುಂಪು ಗುಡುತ್ತಿದೆ.

“ಕನಸಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೆ, ತಿಳಿವು ಕನಸಾಗಿತ್ತು !”

ಇದನ್ನು ಕೊನೆಯ ಪಾದವನ್ನಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ, ಒಂದು ಕವನ ಬರೀರಿ ನೋಡೋಣ ! ನನಗೆ ಗೊತ್ತುರೀ, ನೀವೆಲ್ಲಾ. ನಮ್ಮ ನೃಪತುಂಗ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ

“ಕುರಿತೋದವೆಯುಂ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಯೋಗ ಪರಿಣತ ಮತಿಗಳ್” ಅಂತ. For once. ನಿಮ್ಮ ಸೋಮಾರಿತನ ಬಿಟ್ಟು, ಕಾಗದ ಪೆನ್ನು ಹುಡುಕಿ, ಇಂಕ್‌ನ ಪೆನ್‌ಗೆ ಹಾಕೋ ಬಿಟ್ಟೆ, ಕವನ ರೆಡಿ, ಇನ್ನು ಕವರಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಸ್ಟಾಂಪ್ ಹಚ್ಚಿ ಅಂಚೆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗೆ ಹಾಕ್ಪಡಿ ಮರೀಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀಮದಪರಾಶರಂಜಯಂ

“ಆ ರಷ್ಯನ್ ನರ್ತಕಿ ಅಪ್ಪೊಂದಾಗ್ಗಿಂದ ಅವ ಗಾಳಿಲೇ ಹಾರಾಡ್ತಿದಾನೆ !”

ಕೊರವಂಜಿಯಿಂದ

ನಾ. ಕಸ್ತೂರಿ

ಶಿವಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ ಕರಡಿ ನುಗ್ಗಿದ ಹಾಗೆ ನನ್ನ ಮನೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಮುದುಕ ನುಗ್ಗಿದಾನೆ. ಮೂರು ತಿಂಗಳಾಯಿತು ಈ ಅನಾಹುತ ನಡೆದು. ಹೇಗೋ ನುಸುಳಿ, ತನ್ನ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಿಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟ. ಯಾವದೋ ಬಾದರಾಯಣ ಸಂಬಂಧ, ಅವಳ ಕಡೆ. ಅವಳೇ ತಾಪತ್ರಯ ! ನನ್ನ ಕಡೆದಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ, “ಕುಮದಃ ಕುಂದರಃ ಕುಂದಃ” ಅಂತ ನೂಕಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅವಳ ನೆಂಟರಾದ್ದರಿಂದ ಉಪಾಯಾಂತರ ಹುಡುಕಬೇಕಾಯಿತು.

ಹುಡುಕಿದೆ. “ಗೋದಾವರಿ ಪ್ರಷ್ಕರಂ” ಎಂಬ ಜಾತ್ರೆಗೆ ದೋಗಬಾರದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಅದರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಪೇಪರಲ್ಲಿ ಬಂದದ್ದನ್ನೆಲ್ಲ ಓದಿ ತೋರಿಸಿವೆ. ಬಹು ಜನ ಸೇರುತ್ತಾರೆ, ಗಂಗೆ ಅಂದು ಅಲ್ಲೇ ಆವಿರ್ಭವಿಸುತ್ತಾಳೆ, ಕಲಿಯುಗದ ಕಲ್ಮಷವೆಲ್ಲ ತೊಲಗುತ್ತೆ. ವೈತರಣೀ ವ್ಯಸನವೇ ತೊಡೆದುಹೋಗುತ್ತೆ, ಎಂದೆಲ್ಲ ಹೊಗಳಿದೆ. ಅವರು ಕಿವಿಯಾಡಿಸುತ್ತಾ ತಲೆದೂಗಿದರು. ಹೊರಡಬುದೆಂಬ ಆಸೆ ಮೂಡಿತು. “ಇವತ್ತಿದ್ದವನು ನಾಳೆ ಎಲ್ಲೋ, ಎಂಬ ಕಾಲ ಈಗ . ಯುದ್ಧ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಇನ್‌ಫ್ಲ್ಯೂಯೆನ್ಸಾ ಕಾದಿದೆಯೋ? ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಆಗಲೇ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು, ಸ್ಯಾನಿಟರಿ ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಷರುಗಳು, ಬೊಂಬು, ಹಗ್ಗ, ಜೆರಣಿ ಇವುಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗುತ್ತಿವೆಯಂತೆ” ಅಂದೆ. “ಯಾಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೀರಿ ? ಹಣವೇನು ಮಹಾ ! ರೂಪಾಯಿಗೆ ಎರಡು ಕಪಡೆ ಕೂಡ ಬೆಲೆ ಇಲ್ಲದ ಕಾಲ... ಅದರ ಯೋಚನೆ ಬಿಡಿ. ಪ್ರಯಾಣ ಕಷ್ಟ ಅಂತಲೇ ? ನಾವು ಪ್ರಯಾಸಪಟ್ಟಿದ್ದೂ ದೇವರಿಗೆ ಪ್ರೀತಿ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತಾನೇ ದೇವರು ಬೆಟ್ಟದ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ಕೂತಿರು

ದ್ರವು " ಅಂದೆ. "ಆದರೂ, ಶೇನು!, ದಯಸ್ಸಾಯಿರು.....ಅದೂಸ...
ಸುಸ್ತು... ಎಬ್ಬಿಂಟಿಗನಾಗಿ ಓದಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಧೈರ್ಯ ಸಾಲದು...ಶ್ರಮ ...
ಇಲ್ಲಿ ಈ ಮನೆಯುಳಿ ನನ್ನಗೇನು ಕಡಿಮೆ? ಸರಸು ದಿವ್ಯನಾಗಿ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿ
ಹಾಕುತ್ತಾ...ಅನಂದವಾಗಿದೆನೆ.....ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಎರಡು ಗಂಟೆ ಹೊತ್ತು
ನಿನ್ನ ರೆಗೆವೆ ಅಂದರೆ ಸಂಜೆ ಹೊತ್ತಿದೆ ಹೊಸ ಆಸಾಮಿ ಆಗ್ತಿದೇನೆ.....ದೇವ
ರೇನು? ಇಲ್ಲಿಲ್ಲವೆ? ಮನವೇ ಗಂಗಾ ! ಮನೆಯೇ ಕಾಶಿ!" ಅಂತ ಕೂತೇ ಬಿಟ್ಟ.

ನಿಟ್ಟುಂಟಿದ್ದುಂಟೆಂದೇ ಹೇಳುವುದು "ಪೂಜಾರಿ" ಎಂಬ [ದಾಗೆ ಒಳ್ಳೆ
ಗಂಟು ಬಿತ್ತು ರವಿ, ಅಂತ ರವಿಸಿದೆ. ರೇಷನ್ ಕಾಲ ! ಎಷ್ಟು ಬೆಣ್ಣೆ ಹೆಚ್ಚಿದರೂ
ಬೆಣ್ಣೆಯಿಲ್ಲದ ಕಾಲ ! ಈತನ ಶುಶ್ರೂಷಯಲ್ಲೇ ಸರಸು ಸದಾ ಓಡಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ.
ಅವಳ ಚಿಕಿತ್ಸಕ ಅಭಿಯಾನ ಅಣ್ಣನಂತೆ...ರಿಟ್ವರ್ಡ್ ನಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರಂತೆ.
ನೆನ್ನೆನ್ನೆ ಕೇವಲ ಒಂದು ದೊಡ್ಡಮೆಯ ದನದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವಾಳೆ...ತನ್ನ ಮನೆ
ಯೇನು? ಅಶಕ್ತ ಪೋಷಕ ಸಂಘವೇ, ಅನಾಥಾಲಯವೇ? ವೃದ್ಧಾಶ್ರಮವೇ?
ಈನ್ನೆವಾನು ನೆಹಿರುಂಟೆ? ಫೈನಲ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನಿಂದ ಉಪಾಯ ಹುಡುಕಲೇ ಬೇಕು, ಅಂತ
ತೀರ್ಮಾನವಿದೆ.

ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಕೂಡ ಎಂಥ ಅಶ್ವಾಸದಿಂದ ಇದೆ ! ತನ್ನ
ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ ಮೂಡಿದ ಅಶ್ವಾಸದಿಂದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನೆಲೆಕೊಂಡು ಹೆಗ್ಗಣದ
ಹಾಗೆ ಮೂರು ಹೊತ್ತು ಬೊಕ್ಕ ಬೊಕ್ಕದಂತೆ ಇರುವುದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ ?
ಯಾವ ಧರ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದೆ ? ತಾನಾಗಿಯೇ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದದ್ದನ್ನು
ನಾನೇನು ಸೂಚಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ? ಗಂಡು ಮೂಟೆ ಕಟ್ಟಿ 'ಹೊರಟೆ' ಅನ್ನು ಬೇಡವೆ
ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ ?

ಹೊಹಂ. ಅಬ್ಬಗಾಡಿಸಿದ್ದಮ್ಮ! ಬಲಪಾಗಿ ಬೇರು ಬಿಡೋದೇ? ರೇಡಿಯೋ ಸುದ್ದಿ ಅಂತೆ ಹೇಳಿ ಬಾಂಬ್ಬು ಗ್ರೇಂಟ್ ಅಂತ ಎರಡು ಮೂರು ದಿನ ಯದ್ವಾತದ್ವಾ ಹೆದರಿಸಿವೆ. - "ಜಪ್ಪಯ್ಯ" ಅಂದ ಮುದ್ದುಕೆ! "ಈ ಘಟ ಬಿದ್ದರೆ ಬೀಳಲಿ" ಅಂದ.

ಅವರ ಉತ್ತರವು ತಪ್ಪಾಗಿತ್ತು. ಅವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವೇನು ಅಂತ ತಿಳಿಸಿದರು. “ಅಯ್ಯೋ! ಅವನು ಏನು ಅಯ್ಯೋ! ಇದ್ದರೇನು? ಹೋದರೇನು” ಅಂತ ತಿಳಿಯದಿದ್ದರೆ ಹರಿದು ಹೋಗಬೇಡಿ! ಕಲ್ಪಿದೆಯ ಕದೀಮ!

[illegible]

ಮನೆಯಲ್ಲಿ ದೆವ್ವ ಹೊಕ್ಕಿದೆ, ರಾತ್ರಿ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನ ರೋಡು ಅಂತ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗೂ ಎಸೆಯುತ್ತದೆ, ಅಂತ ನಾನೇ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಿದೆ. ನನ್ನ ಹಣೆಗೆ ವಿಭೂತಿ ಹಚ್ಚಿದರು. ನನಗೆ ಜಾಮರ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಅಂತ ಹೆದರಿ ಸಿದರು. ನಾನು ಸುಮ್ಮನಾದೆ.

ನನಗೆ ಸಿಡುಬು ಬರುವ ಸಂಭವ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ, ಅದೆ ! ನನಗೆ ಆಗಲೇ ಸಿಡುಬಾಗಿದೆ ! ನಿನಗೆ ಬಂದರೆ ನಾನೇ ಶುಶ್ರುಷೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ” ಅಂತ ಸಮಾದಾನ ಪಡಿಸಿದರು.

ನಾನು ಮನೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆ ಮುದುಕನ ಕೈಗೆ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರಿಂದ ಒಂದು ಕಾಗದ ಕೊಡಿಸಿದೆ ಸ್ವಾಮಿ! ಈ ದಿವಸ ರಾತ್ರಿ ೧೨ ಗಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಾನೂ ನನ್ನ ಗೆಳೆಯರಾದ ಕರಿಯ ಕುಳಿ, ಹೋಟ, ಕಿವುಡ ಮುಂತಾದವರೂ ಕೈ ಪಿರಂಗಿ ಸಹಿತವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ರೂಮಿಗೆ ಬರುತ್ತೇವೆ. ನೀವು ನನ್ನ ಕೈಗೆ ೧೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡದೆ ಹೋದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹೊಡೆದು ಸಾಯಿಸುತ್ತೇವೆ. ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ನೀವು ಯಾರಿಗೂ, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪೊಲೀಸ್‌ನವರಿಗೂ ತಿಳಿಸಬಾರದು. ಹುಷಾರ್! ಹಣ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರಲಿ! ಪಿರಂಗಿಯ ಜ್ಞಾಪಕ ವಿರಲಿ!” ಎಂದು ಅದರಲ್ಲಿ ಬರೆದಿತ್ತು.

ಮುದುಕ ಹೆದರಿದ. ಕಡೆಗೂ ಕೆಂಪಿ ಕೆತ್ತ. ಅರಾರಾ ಕಛೇರಿಯಿಂದ ನಾನು ಮನೆಗೆ ಬರುವ ವೇಳೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆತ ಗಾಡಿ ಹತ್ತುತ್ತಿದ್ದ. ಏನಿದು ಇಷ್ಟು ಅವಸರವಾಗಿ ! ಎಲ್ಲಿಗೆ ?” ಅಂದೆ. ನನ್ನನ್ನೇ ದುರುಗುಟ್ಟಿಕೊಂಡು ನೋಡುತ್ತಾ “ಏನೂ ಇಲ್ಲ! ದಳ್ಳಿಯ ಕಡೆ ಹೊರಟೆ.....ಕೊಂಚ ತುರ್ತು ಕೆಲಸ” ಎಂದು ಒದರಿದ.

ಎದೆಯಿಂದ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದ ನಗುವನ್ನು ತಡೆದು, ನಾನು ಒಳ ನುಗ್ಗಿದೆ. “ಸರಸೂ! ಯಾಕೆ ನಿಮ್ಮ ನಂಟ ಮಹಾಶಯ ಪ್ರಯಾಣ ಬೆಳೆಸಿದ್ದು ?” ಅಂದೆ. ಅವಳು ಅಳುತ್ತಾ ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಒಂದು ನಿಂತಳು. ಹೀಗೆ ಮಳೆ, ಮಿಂಚು, ಸಿಡಲು, ಗುಡುಗು ಆಗಿರೋ ಆಗುತ್ತೆ ಅಂತ ನಾನೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ.

“ಯಾಕೆ? ಸರಸೂ”, ಅಂದೆ.

“ತುಂಬ ಜಿನ್ನಾಗಿದೆ, ನಿಮ್ಮ ನಡತೆ ! ಅವರನ್ನ ಇಲ್ಲಿಂದ ಓಡಿಸಬೇಕು ಅಂತ ನೀವು ಕಳ್ಳಕಾರಾದಿರಾ ? ನಿಮ್ಮ ಬರವಣಿಗೆ ಅಂತ ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗದೆ

ಇರುತ್ತದೆಯೇ? ಆ ಕಾಗದ ನೋಡುತ್ತಲೂ ಅವರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಮಾತೆಲ್ಲ ಅರ್ಥವಾಯಿತಂತೆ!”

“ಹಾಗಾಗಬೇಕು! ಆ ಕಾಗದ ಕಳುಹಿಸದೆ ಇದ್ದರೆ, ಪ್ರಾಣಿ ಇಲ್ಲಿಂದ ಕದಲುತ್ತಿತ್ತೇ ? ಅವನಿಗೇನು ನಷ್ಟ, ರಸಕವಳ ಹೊಡೆಯುವಾಗ ! ದುಡಿದು ತರುವವನಿಗೆ ತಾನೆ ಗೊತ್ತು, ಬೆವರಿನ ಬೆಲೆ!”

“ಅದರೇನು ಇಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ತಿನ್ನುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಊಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಖರ್ಚಿಗೆ ಅಂತ ತಿಂಗಳು ತಿಂಗಳು ಅವರ ಪೇಷ್ ಗಿರಿ ರೂಪಾಯಿನೂವೇ ನನ್ನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿಡುತ್ತಿದ್ದರು.....ನನ್ನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮನೆ ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಅವರ ಮಗನಿಗೆ ನಮ್ಮ ಚೆನ್ನೂನ ತಂದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಅಂದಿದ್ದರು.ಈಗ ಅದೆಲ್ಲ ಹಾಳಾಯಿತು ನಿಮ್ಮ ದುರ್ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ...”

ನಾನು ಹಾಗೆಯೇ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಕುಕ್ಕಿರಿಸಿದೆ! ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿ ಒಬ್ಬರಿ ಗೊಬ್ಬರು ಗುಟ್ಟು ಗುಟ್ಟಾಗಿದ್ದರೆ, ಇಂಥದ್ದೇ ಆಗೋದು, ಅಂತ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕೈ ಇಟ್ಟೆ.

ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣನ್ನು ನೋಡುಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಗುಂಡಿಯನ್ನೇ ತಿರುಚುತ್ತಾನೆ.
—ಗುಂಡಿಗೆ ಬಿದ್ದೆ ಅಂತ ಅರ್ಥ

ಆಗ ಹೆಣ್ಣು ತಲೆಬಾಗಿ ಉಂಗುಪ್ಪದಿಂದ ನೆಲವನ್ನೇ ಕೆರೆದು ಗುಂಡಿಯನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ತೋಡುತ್ತಾಳೆ.

ವಕ್ರದೃಷ್ಟಿ

—ಆಮಲಕ

ತಮಿಳು ನಾಡಿನ ವಿಧಾನ ಸಭೆಲಿ ಮೆಲ್ಲಯುದ್ಧ —ಮಾರಾಮಾರಿ—ಹಣಾ ಹಣ.

—ಜಯ ಕೊನೆಗೆ ಲಭಿಸಿದ್ದು ರೆಫರಿಗೇ ಅಂತೀರಾ ? ಪಾಂಡಿಯನ್ ರೆಫರಿ ಅಲ್ಲವಾ ? ಹಾಗಾದರೆ ಸ್ಕೋರರ್ನೇ ಗೆದ್ದದ್ದು ಅಂತೀರಾ ? ಇರಬಹುದು.

○ ○ ○ ○

ಅಂದಹಾಗೆ ತಮಿಳು ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದದ್ದನ್ನ ನೋಡಿದರೆ ಕಚ್ಚಾಯಕ್ಕೆ ಜಗಳ ಆಡುತ್ತಿದ್ದ ಬೆಕ್ಕುಗಳ ಜಗಳದಲ್ಲಿ ಕೋತಿಯ ಮಧ್ಯಸ್ಥಿಕೆ ಕಥೆ ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತೆ ಅಲ್ಲವೆ ?

○ ○ ○ ○

ಕಳೆದ ತಿಂಗಳ ವಕ್ರದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಲಮಿಪ್ಪನ ಗುಮಾನಿ ನಿಜ ಆಯಿತಲ್ಲ !

ಅವನ್ನ ದೇಳೋದಿಕ್ಕೆ ನೀವೇ ಆಗಬೇಕೆ ? ಯಾರಾದರೂ ಎಣ್ಣೆ ಬಂದಾಗ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚುಕೋತಾರೆಯೆ ? ಅಲ್ಲಿ ಹೀಗೇ ಆಗುತ್ತೆ ಅಂತ ನಮಗೆ ಮೊದಲೇ ಗೊತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ರಾಜಕೀಯ ಹೋರಾರತ್ನರು ಹೇಳಿದರೆ ನಮ್ಮದೇನೂ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ.

○ ○ ○ ○

ಅಲ್ಲಿ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯುತ್ತದಲ್ಲ. ಆಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಭವಿಷ್ಯ ಏನು ?

ಅದನ್ನು ಜಯವರ್ಧನೆ ಅವರಿಗೆ ಕೇಳಬೇಕು. ಏಕೆ ಅಂತೀರೋ ? ಕಾಮ ನೋಡಿ.

○ ○ ○ ○

ಹಂಚಾಬಿನಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ
ರಾಜೀವ್ ಗಾಂಧಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರಂತಲ್ಲ?

ಆದರೆ ಅದು ಯಾರ ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲವಲ್ಲ ?! ಎಂದು
ಕೆಲವರು ಅನುಮಾನಪಟ್ಟರೆ

ನಿಮಗೆ ಅಷ್ಟೂ ತಿಳಿಯೋಲ್ಲವೆ ? ಎಂದು ಕೇಳದೆ ವಿಧಿಯೇ ಇಲ್ಲ.

○ ○ ○ ○

ವೆಸ್ಟ್ ಇಂಡೀಸ್ ಟೀಮಿನವರು — ವಾಪಸ್ಸು ಹೊರಟರಂತಲ್ಲ ! Now
ತೆಸ್ಟ್—ಇಂಡಿಯನ್ ಟೀಮ್ ಎನ್ನಬಹುದೋ ?

○ ○ ○ ○

ಇನ್ನು ಮೇಲಾದ್ರೂ ನಮ್ಮ ಹುಡುಗರು ಟಿ. ವಿ. ಸೆಟ್ಟಿಗೆ ಪರದೆ ಹಾಕಿ
ಪುಸ್ತಕಗಳ ಧೂಳು ರೂಡಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ.

○ ○ ○ ○

ಅಂದಹಾಗೆ ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಸಿ. ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಒಂದೂವರೆ ತಿಂಗಳು
ಹಿಂದೂಡಿ ಫೆಬ್ರವರಿ ಕೊನೆಗೇ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿಬಿಟ್ಟರಲ್ಲಾ !

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಹಿನ್ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಕೂಗುವ ವಿಪಕ್ಷದವರು ಈ
ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ದಾಗೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲವಂತೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಇದರಿಂದ
ಭಾರಿ ಅನ್ಯಾಯ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದಾರಂತೆ.

○ ○ ○ ○

ಆದರೆ ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಭಾರಿ ಅನುಕೂಲ
ಎಂದಿದ್ದಾರಲ್ಲ ?!

ಅಲ್ಲದೇ ಮತ್ತೇನು ? ನಡೆದಷ್ಟು ದಿನ ಶಾಲೆ, ಮಾಡಿದಷ್ಟೇ ಪಾಠ ಅಲ್ಲ.
ಎಷ್ಟಾಯಿತೋ ಅಷ್ಟೇ ಪಾಠ, ಕೊಟ್ಟಷ್ಟೇ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಬರೆದಷ್ಟೇ ಉತ್ತರ. ಆದರೆ ಕೇಳಿ
ದಷ್ಟು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

○ ○ ○ ○

ಸಪ್ಲಿ ಮೆಂಟರಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಜೂನ್‌ನಲ್ಲೇ ಮಾಡಿ, ಫೆಬ್ರವರಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಫೇಲಾದವರಿಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷ ಉಳಿಸುತ್ತಾರಂತೆ. ಇದೇ ವರ್ಷ ಅವರು ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಸೇರಬಹುದಂತೆ.

ಇದರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೇಲಿನ ಅನುಕಂಪಕ್ಕಿಂತಲೂ ಪದವಿಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಖಾಲಿ ಖಾಲಿ ಆಗಿದ್ದು, ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆಯೇ ಕಾರಣ ಎಂದು ಕೆಲವು ಕಾಮಾಲೆ ಕಣ್ಣಿನವರು ಅನುಮಾನಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರಂತೆ.

○ ○ ○ ○

ಫೆಬ್ರವರಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಫೇಲಾಗಿ ಜೂನ್‌ನಲ್ಲಿ ಪಾಸಾದರೆ ಒಂದು ವರ್ಷ ಉಳಿಯುತ್ತೆ. ಮಸಲಾ ಜೂನ್‌ನಲ್ಲೂ ಫೇಲಾದರೆ ತಿರುಗಿ ಫೆಬ್ರವರಿ ಬರಲು ಎಂಟು ತಿಂಗಳು ಕಾಯಬೇಕಲ್ಲ ?

ಕುಂಟ ಎತ್ತಿಗೆ—ರಂಟೆ (ನೇಗಿಲು) ಎಳೆಯಲು ಎಂಟು ತಿಂಗಳಾದರೂ ಬೇಡವೆ ?!

ಪ್ರಶ್ನೆ—ಮೋಟಾರ್ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಅಪಾಯಕರವಾದ ಭಾಗ ಯಾವುದು?

ಉತ್ತರ—ಪಕ್ಕದ ಸೀಟಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಆಜ್ಞೆ ಕೊಡುವ ಹೆಂಡತಿ !

ಸಂದೇಹ-ಸಮಜಾಯಿಷಿ

—ಲೀಲಾ ಮಿರ್ಚಿ

ಅಪರಂಜಿಯ ಸಂಪಾದಕರಿಗೆ ವಾಚಕರಿಂದ ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಬಂದವಂತೆ. ಉತ್ತರಿಸಲು ಅವರಿಗೆ ಬಿಡುವಿಲ್ಲದುದರಿಂದ 'ದಯವಿಟ್ಟು ಉತ್ತರಿಸಿ' ಎಂದು ನನಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಅವರ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪಾಲಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಪಾತಾಳ್ ರಾಮ ರಾಜ್, ಕೆಂಪಾವುರ

ಕನ್ನಡ ಕಲಿಗಳಾದ ನಾವು ಈಗ ಅರ್ಜೆಂಟಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ಯಾವುದು ?

—ಸರ್ಕಾರಿ ಮತ್ತಿತರ ಕನ್ನಡದ ನೋಟೀಸುಗಳನ್ನು ಓದಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಶುದ್ಧ ಕನ್ನಡ ಕಲಿ-ಯಬೇಕು.

ಎಂ. ಮುನೀಶ್ವರ, ಹರಿಹರ

ನಮ್ಮ ದೇಶ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತೀರಾ ?

—ಮುಂದೂ 'ವರಿ' ಇದೆ ಎನ್ನಬಹುದು.

ಭರತೇಶ್, ಕ್ಯಾತಸಂದ್ರ

ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವವರು ಮುಂದೇನಾಗುತ್ತಾರೆ, ಸ್ವಾಮಿ ?

—ಮುಕ್ಕಾಲು ಪಾಲು ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ. ವಾಲ್ಮೀಕಿಯೂ ಪೂರ್ವಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಹೀನ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದನಲ್ಲವೇ ?

ಎಸ್ ಅಣಕಿಣಿ ದೇವಿ, ಓಕಳಿಪುರಂ

“ಪೇದ ಸುಳ್ಳಾದರೂ ಗಾದೆ ಸುಳ್ಳಲ್ಲ” ಎಂಬ ಗಾದೆಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಯವಿದೆಯೇ ?

—ಹುಡುಕಿ ನೋಡಿದೆವು. ಎರಡು ಬಾರಿ 'ಸುಳ್ಳು' ಎಂಬ ಪದದ ಪ್ರಯೋಗವಿದೆಯೇ ವಿನಃ 'ಸತ್ಯ'ವಿಲ್ಲ.

ಪಿಳ್ಳವ್ವ, ಉದ್ವಾರಪೇಟೆ

ದೇವರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಇದ್ದಾನೆ ಅಲ್ಲವೇನಿ ?

—ಆತ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಇದ್ದಾನಿ, ಇರಬೇಕಾದ ಕಡೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದಲೇ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಈ ಪಾಟಿ ಗೊಂದಲ !

ಜೈ. ಮೃತ್ಯುಂಜಯ, ದೇವಸಹಸ್ರ

ಸ್ವರ್ಗಸ್ವರಾದರು, ದಿವಂಗತರಾದರು, ದೈವಾಧೀನರಾದರು ಮುಂತಾದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳನ್ನೇ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ರೂಢಿ. ಇದೊಂದು ತರಹ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಇರಬಹುದೇ ?

—ಇರಬಹುದು. ಈ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಇನ್ನೂ ಸತ್ತಿಲ್ಲ.

ಗಗನ್ ಕುಮಾರ್, ತುರುವೇಕೆರೆ

ಗ್ರಹಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನೊಂದು ಪ್ರಸ್ತುತ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡಲೇ ?

—ಗ್ರಹಚಾರ !

ಲತಾರಾಣಿ, ಶುಂಠಿಕೊಪ್ಪ

ಸಿನಿಮಾ ನಟರು ಉತ್ತಮ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ ಅಲ್ಲವೇ ?

—ಸರ್ಕಸ್ ಆಟಗಾರರು ಇನ್ನೂ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೆಂದು ನನ್ನ ಅನಿಸಿಕೆ.

ವೈದ್ಯನೊಬ್ಬ ಕವನಗಳನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಾನಂತೆ

ಪೇನಾವನ್ನು ಕುಲುಕಿ, ಕುಲುಕಿ, ದಿನಕ್ಕೆ ಮೂರು ವೇಳೆ ಬರೀ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಬಹುದು ಅಲ್ಲವೇ.

ಹಾಸ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಕೊಡುಗೆ

ಎಚ್. ಎಲ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ

“ನವರಸಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಯವೂ ಒಂದು. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರಕಾರ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಈ ವಾದ ಹಲವರದ್ದು. ಇವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಯ ಸಾಹಿತಿ ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದ; ಮೂರನೆ ದರ್ಜೆ ಲೇಖಕ. ಇಂತಹ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇರುವ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮದರಾಸು ಕನ್ನಡಿಗರು ತಮ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಗೋಷ್ಠಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿರುವುದು, ಈ ಪ್ರಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ಇರುವ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದವರಿಗೆಲ್ಲ ನನ್ನ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು.

ಇಂದಿನ ನನ್ನ ಪ್ರಬಂಧದ ವಿಷಯ: “ಹಾಸ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಕೊಡುಗೆ”

ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಪ್ರಥಮ ಪತ್ರಿಕೆ ‘ಮಂಗಳೂರು ಸಮಾಚಾರ’ ಅದು ಪ್ರಕಟವಾದದ್ದು 1843-44ರಲ್ಲಿ. ಪ್ರಕಟಿಸಿದವರು ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲ; ಭಾರತೀಯರೂ ಅಲ್ಲ. ಮಿಶನರಿಗಳು. ಬಾಸೆಲ್ ಮಿಷನ್ ಅವರಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾದ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರಥಮ ಸಂಪಾದಕ ಹರ್ಮನ್ ಮೊಗ್ಗಿಂಗ್. ಅಲ್ಲಿಂದ ಈಚೆಗೆ—ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು 140 ವರ್ಷಗಳಿಂದ—ಹಲವಾರು ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬಂದಿವೆ. ಅಕಾಲ ಮರಣಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾದವೇ ಹೆಚ್ಚು. ಮೊದಲ ಪತ್ರಿಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಅನಂತರದ ಹಲವು ವರ್ಷಗಳ ತನಕ ಅವುಗಳ ಗುರಿ ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮ ಪ್ರಚಾರ, ಭಾಷಾ ಪ್ರಚಾರ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಚಾರ. ದೇಶ ಭಕ್ತಿ ಪ್ರಚಾರವು ಆಗಿತ್ತು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ದಾದ ತೀವ್ರವಾದಾಗ, ಅಂದಿನ ಆಡಳಿತಗಾರರಾದ ಆಂಗ್ಲರನ್ನು, ಅವರಿಗೆ ದಾಸರಾಗಿದ್ದವರನ್ನು ಕೇಣಕುವ, ಛೇಡಿಸುವ, ಧಿಕ್ಕರಿಸುವ ಲೇಖನಗಳು, ವ್ಯಂಗ್ಯ ಚಿತ್ರಗಳು ಇತರೆ ಭಾಷಾ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದವು. ಅದರೇ ನಾವು ಕನ್ನಡಿಗರು. ವಿಡಂಬನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಎಂದರೆ ಯಾರು ಈ ವಿಡಂಬನೆ ಎಂದು ಕೇಳುವ ಜಾತಿಯವರು. ಇಂತಹವುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನ ನೀಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಬಹಳಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ, ಈ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಇಂತಹದ್ದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮುಂದುವರೆಯಿತು. ಡಾ| ಎಂ. ಎಸ್. ಸುಂಕಾಪುರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ: “ಕನ್ನಡದ ದಿನಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ವಿಡಂಬನೆ ಮಾತ್ರ ಆಗಾಗ ಸುಳಿದು ಹೋಗುವುದುಂಟು. ಹಾಸ್ಯಕ್ಕೆ, ತಿಳಿಹಾಸ್ಯಕ್ಕೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ

ತಪ್ಪಾಗದು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ದಿನಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವಂತೆ ವ್ಯಂಗ್ಯ ಚಿತ್ರಗಳು ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಕನ್ನಡ ದಿನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಹಾಸ್ಯದ ಬಳಿ ವಣಿಗೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯಾವ ಕಾರ್ಯವನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲು ವಿಷಾದವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಸ್ಯವು ಕನ್ನಡ ದಿನಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಎಣ್ಣೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹುಡುಕಿದರೂ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ” ಇದು 1965ರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಮಾತು. ಈ ಮಾತನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಪ್ಪಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಬದಲಿಗಿದ್ದ ದಿನಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದು ದಿಟ.

ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ದಿನಪತ್ರಿಕೆಗಳು, ವಾರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು, ಪಕ್ಷ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು, ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ನಿಯತಕಾಲಿಕಗಳು ಎಂದು ವಿಂಗಡಿಸುವುದುಂಟು. ಇಂತಹವು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಬಂದಿವೆ; ಹಲವು ಆಕಾಲ ಮೃತ್ಯುವನ್ನೂ ಪಡೆದಿವೆ. ಹಾಸ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದ ಎಲ್ಲ ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ, ಕಾಲ ಮಿತಿಯಿಂದಾಗಿ ಕಷ್ಟಸಾಧ್ಯ. ಈ ಪ್ರಕಾರಕ್ಕೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದವು ಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಗಮನಿಸಲು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಈ ಪ್ರಬಂಧದ ಮಿತಿಯೂ ಕೂಡ.

20ನೆ ಶತಮಾನದ ಪ್ರಾರಂಭದ ದಿನಗಳು. ನಕ್ಕರೆ ಚಿಲ್ಲು, ಮುಖ ಗಂಟು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಗಂಭೀರಸ್ಥ ಅನ್ನುವ ವಾತಾವರಣ. ಇಂತಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಯ ಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಮೀಸಲಾದ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಕೀರ್ತಿ ಬಿ. ಬಸವಪ್ಪ ರೆಟ್ಟಿ ಅವರದ್ದು. ಅವರ ಹೆಸರು ‘ವಿಕಟ ಪ್ರತಾಪ’ ಇದು ನಡೆದದ್ದು 1907 ರಲ್ಲಿ. ಹಾಸ್ಯ ಪತ್ರಿಕೆ ನಡೆಸುವುದು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಯಾವ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಿದರೂ ಹಣ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದ್ದ ಕಾಲ ಅದು. ಆದರೂ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರ ವಂದನದ ಬಂದಿದ್ದ ಶೆಟ್ಟಿರು ನಷ್ಟದ ಬಾಬನ್ನು ಕುತ್ತಿಗೆಗೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡರು. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾರಣವೂ ಇತ್ತು. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಅರಳೇಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಇವರದ್ದೊಂದು ಪ್ರೆಸ್ ಇತ್ತು. ಈ ಪ್ರೆಸ್ಸಿನ ಎದುರು ಬಿ. ಎನ್. ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ ಪ್ರೆಸ್ಸು. ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ಗೆ ಒಂದು ನಾಟಕದ ಕಂಪೆನಿಯೂ ಇತ್ತು. ಅವರು ತಮಿಳಿನ ‘ಅನಂದ ವಿಗಡನ್’ ಪತ್ರಿಕೆ ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲಿನ ಸ್ವಾರಸ್ಯವನ್ನು ಕೇಳಿ, ನೋಡಿ ತಿಳಿದ ಶೆಟ್ಟಿರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಒಂದು ಪತ್ರಿಕೆ ತರುವ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರು; ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಕಾಲಿಟ್ಟರು. ಜನರಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂಬ ಸದುದ್ದೇಶ ಅವರದ್ದಾಗಿತ್ತು. ಆಗ ಆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರತಿ ಸಂಖ್ಯೆ 16; ಆಕಾರ ಡೆಮಿ 1/4; ಬೆಲೆ ಒಂದಾಣೆ. ಚನ್ನಕೇಶವಯ್ಯಂಗಾರ್ ಅವರ ಸಂವಾದಕರು. ಅವರ ವಾಸ ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ. ಮೊದಲೇ ಹಾಸ್ಯ, ವ್ಯಂಗ್ಯಕ್ಕೆ ಮೀಸಲಾಗಿದ್ದ ಪತ್ರಿಕೆ. ರಾಜ

ಕೇಂದ್ರದ ಅಗುಹೋಗುಗಳು ವ್ಯಂಗ್ಯಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾದವು. ಸರಕಾರದ ಕಣ್ಣು ಇದರ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು 'ವಾರ್ಸೊಂಗೂ' ಬಂತು. 1909ರವರೆವಿಗೂ ಇದನ್ನು ನಡೆಸಿದ ಶೆಟ್ಟರು. ಅನಂತರ ಅದರ ಬಳಿಯೇ ಕೆಲಸಕ್ಕಿದ್ದ ಚಕ್ರವಾಣಯ್ಯ ಅವರಿಗೆ ವಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಅವರು ಮದರಾಸು ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಆರ್ಕಾಡ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕುಪ್ಪೆನಿಂದ ಆರು ತಿಂಗಳು ಈ ವತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಹೊರತಂದರು.

ಬಸವಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟರ ಹಾಸ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಅವರನ್ನು ಸುಮ್ಮನಿರಲು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. 1911ರ ನವಂಬರ್ 1ರಂದು ಮತ್ತೊಂದು ಹಾಸ್ಯ ವತ್ರಿಕೆ 'ವಿಕಟ ವಿನೋದಿನಿ' ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಅದರ ಸಂಪಾದಕರು ಎನ್. ಶಿವರಾಮಶಾಸ್ತ್ರಿ. ಬಸವನಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ವಾಸ. 1922ರಲ್ಲಿ ಬಸವಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟರು ನಿಧನರಾದರು. ಅವರ ಮಗ ಬಿ. ಶಿವಪ್ಪ 1930ರಲ್ಲಿ ವಿಕಟ ವಿನೋದಿನಿಯ 'ಎಡಿಟರ್ ಪಬ್ಲಿಷರ್, ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರ್' ಆಗಿ ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡರು. ಈ ವತ್ರಿಕೆಯ 'ವಿಕಟಾಪಲೋಕನ' 'ವಿಕಟ ವಿಮರ್ಶಾವಳಿ' ಜನಪ್ರಿಯ ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳು. ರಾಜಕೀಯದ ವಿಷಯ ಬಣೆ ಇಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಪಟ್ಟಭದ್ರರ ಕಾಟ. ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾದ ಹಾಸ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಇದು ಮೀಸಲಾಗಿತ್ತು.

ವಿಕಟ ವಿನೋದಿನಿಯ ಮುಖ ಪುಟದ ಮೇಲೆ ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣಿನ ಜೋಡಿ ಚಿತ್ರವೊಂದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಒಳಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೋ, ಎರಡೋ ಚಿತ್ರಗಳು. ಅವಕ್ಕೆಲ್ಲ ಐಡಿಯಾ ಬಿ. ಶಿವಪ್ಪ ಅವರದ್ದು. ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದವರು ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಜನಾರ್ದನ ರಾವ್. ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆಸುವುದು, ಅಚ್ಚಿಸುವುದು ದುಬಾರಿ. 1930ರವರೆವಿಗೂ ಹಾಫ್ ಟೋನ್ ಮತ್ತು ಲೈನ್ ಬ್ಲಾಕ್‌ಗಳು ಮದರಾಸಿನಿಂದ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅನಂತರ ಅಲ್ಲೊಬ್ಬರು ಇಲ್ಲೊಬ್ಬರು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೇ ಬ್ಲಾಕ್ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ತೊಡಗಿದರು. "ಆಗಲ್ಲ ಚಿತ್ರ ಬರೋರೂ ಇರಲ್ಲ, ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆಸಿ ಬ್ಲಾಕ್ ಮಾಡಿಸೋವಷ್ಟು ಹೈನಾನ್ನೂ ಇರಲ್ಲ. ಶಿವಪ್ಪ ಅವರ ಮಾತಿದು. 1940ರವರೆವಿಗೂ ಚಿತ್ರಗಳು ಅವರೂಪ. ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಅದೇ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಮುದ್ರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅನಂತರ ಅದು ಬದಲಾಯಿತು. ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಓದುತ್ತಿದ್ದ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಮತ್ತು ಡಿ. ಎಚ್. ದೊಡ್ಡಯ್ಯ ಚಿತ್ರ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ವಿಕಟ ವಿನೋದಿನಿ ಪ್ರಸಾರ 500 ಪ್ರತಿಗಳು. ಈ ಸಂಖ್ಯೆ 2,500ರವರೆವಿಗೂ ಏರಿತ್ತು. 1911ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ವಿಕಟ ವಿನೋದಿನಿ ನಾಡಿನ ತುಂಬ ತನ್ನ ನಗೆ ತುಂತುರು ಚೆಲ್ಲಿ 1964ರಲ್ಲಿ ಕಣ್ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡಿತು.

54 ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ವೀರ್ಧ ಕಾಲ ನಡೆತವಾಗಿ ನಡೆದು ಬಂದ ಕನ್ನಡದ ಹಾಸ್ಯ ಪತ್ರಿಕೆ ಇದೊಂದೇ.

‘ಸುಬೋಧ’ ಹಾಸ ಪತ್ರಿಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಆದದ್ದು 1925ರಲ್ಲಿ. ಅದರ ಸಂಪಾದನೆ, ಪ್ರಕಟಣೆ ಎಂ. ರಾಮರಾವ್ ಅವರದ್ದು. ಇದೊಂದು ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದ ಚಿಂತನೆಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿದ್ದ ಪತ್ರಿಕೆ. ಆಗ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಕಥಾ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಹಲವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವು ಬಿಚ್ಚು ಮನಸ್ಸಿನವು. ಅವುಗಳನ್ನ ನೋಡಿದಾಗ ರಾಮರಾಯರಿಗೆ ಕಸಿವಿಸಿಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಉತ್ತಮ ಅಭಿರುಚಿಯ ಪತ್ರಿಕೆಯೊಂದನ್ನು ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದರು. ಮುಂಬಯಿ ಯಲ್ಲಿದ್ದ ತಮ್ಮ ಸೋದರಳಿಯ ಎಚ್. ಎಸ್. ರಾಘವೇಂದ್ರ ರಾವ್ ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ತೋಡಿಕೊಂಡರು. ಅವರು ‘ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳೂ ಇದೆ. ಹಾಸ ಪತ್ರಿಕೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿ’ ಎಂದರು. ರಾಯರಿಗೆ ಸರಿ ಎನ್ನಿಸಿತು. ರಾಘವೇಂದ್ರರೇ ‘ನಗುವ ನಂದ’ ಹೆಸರು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಇದಲ್ಲವರೆ ಪರಿಣಾಮ 1933ನೇ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳು ನಗುವನಂದ ಹೊರಬಂತು. ಅದರ ಆಗಿನ ಸಂಪಾದಕರು ಜಿ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣರಾವ್.

ಎಚ್. ಎಸ್. ರಾಘವೇಂದ್ರರಾವ್ ‘ಟೈಮ್ಸ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ’ ಪತ್ರಿಕಾ ಬಳಗದ ಚಿತ್ರಕಲಾವಿದ. ತನ್ನ ಸೋದರಪೂವನಿಗೆ ಹಾಸ್ಯ ಪತ್ರಿಕೆ ತೆರೆಯಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ತಪ್ಪಿಗಾಗಿ ಕಲೆಯ ಎಲ್ಲ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನೂ ಅವರೇ ಪೂರೈಸ ಬೇಕಾಯ್ತು. ಅವರೇ ಮುಖಚಿತ್ರ ಬರೆದರು. ಎರಡು ವರ್ಷ ಕಾಲ ಅದೇ ಸ್ಥಿರ ವಾಗಿತ್ತು. ಮುಂಬಯಿಯಿಂದ ಅವರು ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಮರಾಠಿ, ವ್ಯಂಗ್ಯ ಚಿತ್ರಕಾರರ ಪ್ರಕಟಿತ ವ್ಯಂಗ್ಯ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನಗುವನಂದದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲು ಕಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. 1934 ರಿಂದ ಪ್ರತಿ ಸಂಚಿಕೆಯ ಮುಖಪುಟದಲ್ಲೂ ವ್ಯಂಗ್ಯ ಚಿತ್ರವೊಂದನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲಾಯ್ತು.

ನಗುವನಂದದ ನಗೆ ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಸಮಾಧಿಯ ಆಗ್ನಿಕುಂಡ, ಉಪ ಕಥಾವಳಿ ವಿಭಾಗಗಳು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿದ್ದವು.

ಈ ಪತ್ರಿಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗ ಅದರ ಆಕಾರ ಡೆಮಿ 1/4. 1951ರಲ್ಲಿ ಡೆಮಿ 1/8 ಆಕಾರದಲ್ಲಿತ್ತು. ಮೊದಲು ಇದರ ಪ್ರಸಾರ ಸಂಖ್ಯೆ 3000. 1963ರಲ್ಲಿ ಇದು 6800ಕ್ಕೆ ಏರಿತು.

1965ರ ವರೆವಿಗೂ ಸುಭೋಧ ವಂಶಜರಲ್ಲೇ ಇದ್ದ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಅನಂತರ ರಂಜನಾ ಪಬ್ಲಿಕೇಷನ್ಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಮಾರಲಾಯ್ತು. ದೀಪಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ದಿಲೇಷ ಸಂಚಿಕೆಯಾಗಿ ಹೊರಬರುತ್ತಿದ್ದ ಇದು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಬಳಿಕ ನಿಂತು ಹೋಯಿತು.

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ ಅನ್ನುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವಿಕಟ ವಿನೋದಿನಿ ಮತ್ತು ನಗುವನಂದ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಸುಧಾರಿಸಿದವು ಅನ್ನುವುದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ತಮ ದರ್ಜೆಯ ಲೇಖನಗಳು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಬಂದವುಗಳೆಲ್ಲೂ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಸೊರಗಲು ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಆಗ ಇದ್ದ ಲೇಖಕರ ಅಭಾವ. ಲೇಖಕ ಬಳಗವೊಂದು ಇದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ಇಂತಹ ಹಾಸ್ಯ ಪ್ರಧಾನ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಬೆಳೆಯಲು ಸಾಧ್ಯ. ಹೀಗಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಭಾಷೆಗಳ ಹಾಸ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸರಿಸಮನಾಗಿರುವುದಿರಲಿ, ಇತರೆ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿರುವದ್ದೂ ಇರಲಿಲ್ಲ.

(ಸಶೇಷ)

ಜಿಷ್ಣುಧಿಯನ್ನು ಕುಡಿದು ಮುಖ ಸಿಂಡರಿಸಿಕೊಂಡು ಮಗು ಅಮ್ಮನನ್ನು ಕೇಳಿತು.

“ ಅಮ್ಮಾ ಅಮ್ಮಾ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೇನಮ್ಮ ? ”

“ ಇಲ್ಲ ಮಗೂ, ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಬೇಕಾಗುಲ್ಲವ್ವ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳಿ ಸೋದು ಮಾತ್ರ ಅವರ ಕೆಲಸ ”

ಪಂಚ್‌ಗಿನಿ

—ನಳಿನೀ ಪ್ರಿಯ

ನಮ್ಮ ಡಿನ್ನರ್ ಬೇಬಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಆರು ಜನ.

“ನಿಷ್ಕಳಂಕತೆ ಅಂದರೇನು ?” ಇರಲಿ, ಅಂತ ಸಂಭಾಷಣಾ ಗೋಲಿಯನ್ನು ಉರುಳಿಸಿದೆ.

“ನಿಷ್ಕಳಂಕ ಅಂದರೆ ಕಳಂಕ ಇಲ್ಲೇ ಇರೋದು. ಅಷ್ಟೂ ಅರ್ಥ ಆಗೋಲ್ಲ ಈ ಮದ್ರಾಸಿಗಳಿಗೆ !” ಜೋಷಿ ಬೇಕೆಂದೇ ಕುಹಕ ನುಡಿದ.

“ಹೌದು ಸ್ವಾಮಿ, ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಅಂತ್ಲೇ ಕೇಳಿದ್ದು. ಆನೈ ವಿಂಧ್ಯಪರ್ವತಗಳ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕಿರೋರೆಲ್ಲಾ ಮದ್ರಾಸಿಗಳಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರು ಅಂತೂ ಒಂದೂರಿದೆ. ಸಜ್ಜನರ ನಾಡು. ಹಾಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಉಪ್ಪಿನ ಭರಣಿ ಈ ಕಡೆ ಕೊಡ್ತೀರ ಎಸ್ತರ್ ಅವರೇ ?”

“ಅಗತ್ಯವಾದಿ ಇಗೊಳ್ಳಿ. ಅದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭ ಅಲ್ಲ ಜೋಷಿ. ಕಳಂಕ ಅನ್ನೋ ಪದದ ನಿಜವಾದ ಅರ್ಥವೇನು ?” ಅಮೆರಿಕನ್ ವೃದ್ಧ ಎಸ್ತರ್ ದನಿ ಗೂಡಿಸಿದರು.

ಬಾಯಿ ತುಂಬಾ ಇದ್ದ ಪಲಾವ್‌ನ ಅಗಿದು ಸುಂಗಿ, ಒಂದು ಗುಟುಕು ನೀರು ಕುಡಿದು, ಏಬ್ರಹಾಂ ತನ್ನ ಶುದ್ಧ ಮಲೆಯಾಳಿ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಶುರು ಮಾಡಿದ.

“ನೋಡಿ, ಜ್ಞಾ ಹೇಳೋದು ಏನಂದ್ರೆ, ನಮ್ಮ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಓದಿರೋ ಸಾವಿತ್ರಿ, ಸೀತಾಮಾತೆ, ಇವರೆಲ್ಲಾ ನಿಷ್ಕಳಂಕರು. ಪತಿಭಕ್ತಿ ಪರಾಯಣೆಯರು. ಅವರೇ ನಿಷ್ಕಳಂಕತೆಗೆ ಒಳ್ಳೆ ನಿದರ್ಶನ”

“ನೀವು ಹೇಳೋ ಪ್ರಕಾರ, ಕಳಂಕರಹಿತ ಅಂದರೆ ಪತಿಪ್ರತೆಯರಾಗಿ ರೋದು ಅಂತ ಆಯ್ತು. ‘ಪತಿಪ್ರತೆ’ಗೂ ‘ಪವಿತ್ರತೆ’ಗೂ ನೀವು confuse ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರೋ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತೆ” ಕಾಟ್ಯಾಳ ಅಂಬೋಣ.

ಕಾಡಾ ಜರ್ಮನ್ ತರುಣಿ. ದೈವಸಾಂಸು ಶಾಸ್ತ್ರ ಪದವಿದರೆ. ಲೋಕದ
ವಿವಿಧ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅತೀವ ಆಸಕ್ತಿ. ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರ ವಿಚಾರಧಾರೆಯನ್ನು
ಆಳವಾಗಿ ಅಭ್ಯಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. with German thoroughness ಅಂತರಲ್ಲಿ,
ಹಾಗೆ.

ತಮ್ಮ ಹಾದಿಗೆ ತಾವು ಉಟ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿದ್ದ ಪ್ರೀಮತಿ ಅಬ್ಬದಾಂ
ಈಗ ತರ ಎತ್ತಿದರು.

“ಪುರೈ ಕೇಳಿದೋರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೇಳಬಹುದೇ ?”

ನನಗೆ ಒಳ್ಳೇ ಪೀಕಲಾಟ. ಆದರೂ ಶುರುಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಮುಗಿಸಲೇ
ಬೇಕಲ್ಲ. “ನೋಡಿ, ಈ ಧರ್ಮ ಸೂಕ್ಷ್ಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಉದ್ದುದ್ದವಾದ ನಿರೂಪಣೆ
ಹೇಳೋದಂತೂ ನನಗೆ ಮೀರಿದ ವಿಷಯ. ನಾನು ಹೇಳಿ ಕೇಳಿ ವಿಜ್ಞಾನದ
ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ. ನಾನು ಕಲಿತಿರೋದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಪ್ರಮಾಣ. ನಿಷ್ಕಳಂಕತೆಗೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ
ಪ್ರಮಾಣ ಬೇಕಾದರೆ ಕಾಟ್ಯಾಳ ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ !” ಅಂತ ಹೇಳಿ ಎದ್ದೆ.
ಎಲ್ಲರ ಉಟ ಮುಗಿದಿತ್ತು.

* * * *

ವಿಟ್‌ಕ್ಲಿಫ್ ಖಗೂಲನ ಕೈಗಳು ಅದೆಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಅಂತೀರಿ. ನಾವೆಲ್ಲ ಸಾಮಾನ್ಯ
ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಪಾತ್ರ ತೋಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಥಳ ಥಳ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಸ್ಪೀಲ್ ಪಾತ್ರ
ಗಳ ಮೇಲೆ ಆ ಕಠಿಣ ಕೈಗಳು ಬಹು ಚುರುಕಾಗಿ ಓಡಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಮಾತು ಅಷ್ಟೇ
ಚುರುಕು. ವಿಟ್‌ಕ್ಲಿಫ್ ಗಲಬರಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ನಾನು ಒರೆಸಿ
ಪಟೇಲ್ ಕೈಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಪಟೇಲ್ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಡುವಿನ ಮೇಲೆ ಜೋಡಿ
ಸುತ್ತಿದ್ದ. ಖಗೂಲ ಕಿನ್ನದವ. ಸುಂಕದ ಅಧಿಕಾರಿ. “ಈ ಪಟೇಲ್‌ಗಳೆಲ್ಲಾ ಒಂದು
ನಮ್ಮ ದೇಶಾನೆಲ್ಲಾ ಸೂರೆ, ಸೂರೆಮಾಡಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಸರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಜನಗಳ
ಸರಕಾರ. ದಣಕಾಸಿನ ಪರಿವಾಟಲ್ಲಾ ಈ ಏಷ್ಯನ್ ಕೋತಿಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ”
ಖಗೂಲನ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ವಿಷಾದವಿರಲಿಲ್ಲ. ಬದಲಿಗೆ ಒಂದು ತರಹ ತುಂಟಾಟ.

“ಹೌದು, ದಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಹಾರ ನಮ್ಮ ಕೈಲಿರೋ ಹೊತ್ತಿಗೆ, ನಮ್ಮನ್ನೂ
ದೇಶ ಅಂತ ಇದೆ. ನೀವೆಲ್ಲ ಮೂರು ಹೆಂಡ್ತಿ, ಆರು ಹೆಂಡ್ತಿ ಅಂತ ಚಕ್ಕಂದ
ಆಡ್ತಾ ಇದ್ರೆ ಕೈಗಾರಿಕೆ. ವ್ಯಾಪಾರ ನೋಡೋಕ್ಕೋಕ್ಕಾದ್ರೆ ನಾವಿರಲೇ ಬೇಕಲ್ಲ.
ಕೀನ್ಯ ನನ್ನ ದೇಶ ಕೂಡ. ಅದನ್ನ ಮರೀಬೇದ. ವಿಟ್‌ಕ್ಲಿಫ್ ! ಪಟೇಲ್

ನಗ್ಗಾನೇ ಹೇಳಿದ. “ದಿನ ನಿತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳ್ತಿ
ಖಗೂಲ ?” ನಾನು ವಿಷಯವನ್ನ ಬೇರೆ ದಿಕ್ಕಿಗೆ ಹೊರಳಿಸಿದೆ.

“ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ನಾನು ಏಷ್ಯನ್ನರನ್ನ ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅದು ನಮ್ಮ
ಹಿರಿಯರಿಂದ ನನಗೆ ಬಂದ ಬಳುವಳಿ. ಆದ್ರೆ ನಾನು, ಪವೇಲ್ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿ
ಆ ಜನ್ಮಾಂತರ ದ್ವೇಷಾನ ಕೊನೆಗಾಣಿಸೋದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಹೃದಯ
ಪೂರ್ವಕಯತ್ನ ಅದು — ಆ ಸೋಷಿನ ಪ್ರಡಿ, ಸ್ವಲ್ಪ ಹೀಗೆ ತಳ್ಳಿ — ದೇವರ
ಸಹಾಯ ಇದ್ರೆ — ಅದು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತೆ — ನಾವು ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ದಿನ ದ್ವೇಷ
ರಹಿತ ಕೀನ್ಯವನ್ನ ಕಟ್ಟೇ ಕಟ್ಟೀವಿ !” ಖಗೂಲನ ಕಪ್ಪು ಮುಖದಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣುಗಳು
ಹೊಳೆಯುತ್ತಿದ್ದವು.

ಪವೇಲ್ ಮುಂದುವರಿಸಿದ. “ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಅಂದಾಗ ಜ್ಞಾಪಕ ಬಂತಳ
ನೋಡಿ. ಕಳೆದ ಬಾರಿ ನಾನು ಮುಂಬಯಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಸುಂಕದ ಅಧಿಕಾರಿಗು
ಕಣ್ಣು ತಪ್ಪಿಸಿ ಒಂದು ಮಿಕ್ಸರ್ ತಂದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದೆ. ನನ್ನ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನ ಮಗಳಿಗೆ ಅಂತ.
ಅಂದಿನ ರಾತ್ರಿಯೆಲ್ಲಾ ನಿದ್ರೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಸರಿ, ಬೆಳಗಾಗಿದ್ದು ಸುಂಕದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ
ಒಂದು ಕಾಗದ ಬರೆದೆ. ‘ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಕಣ್ಣು ತಪ್ಪಿಸಿ ಒಂದು ಮಿಕ್ಸರ್‌ನ
ಈ ದೇವಕ್ಕೆ ತಂದಿದೇನೆ. ಈಗ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಆಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸುಂಕದ ಬಾಬು
365/- ರೂ.ಗಳ ಡಿ. ಡಿ. ಒಂದನ್ನು ಈ ಪತ್ರದೊಂದಿಗೆ ಇರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನೇ
ನಾದ್ರೂ ದಂಡ ಇದ್ರೆ ತಿಳಿಸಿ. ಕೊಡುಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧ ಅಂತ.

ಒಂದುವಾರ ಏನೂ ಉತ್ತರ ಇಲ್ಲ, ಆಮೇಲೆ ಒಂದು ದಿನ ಒಬ್ಬ ಸುಂಕದ
ಅಧಿಕಾರಿ ಜೀಪಿನಲ್ಲಿ ಬಂದಿಳಿದ. ‘ಪವೇಲ್’ ಇದ್ದಾರೆಯೇ ಅಂತ ಕೇಳಿದ.
ನಾವಿದ್ದ ಬಡಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದೋರೆಲ್ಲಾ ಪವೇಲರೇ. ತಂಗಿಗೆ ಸುಳಿವುಗೊತ್ತಾಗ
ದಿರಲಿ ಅಂತ ನಾನೇ ಮೊದಲು ಹೋಗಿ ಜೀಪಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತೆ. ಜೀವು, ಸುಂಕದ
ಕಛೇರಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ತೆರಳಿತು, ಹಿರಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು
ಕೂರಿಸಿದರು. ಹತ್ತು ನಿಮಿಷದ ಬಳಿಕ ಹಿರಿಯಧಿಕಾರಿ ಬಂದ. ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿದ
ಕೂಡಲೇ, “ನೋಡಿ ಮಿ|| ಪವೇಲ್, ನೀವು ನಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪೇಚಿಗೆ ಈಡು ಮಾಡಿ
ದ್ದೀರ. ನಿಮ್ಮ ಪತ್ರದ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, ನೀವು ಬಂದ ದಿನ
ಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಸುಂಕದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಗುರಿಪಡಿಸಬೇಕು.
ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿರೋ ಹಣಾನ ಡಿಮಾಂಡ್ ನೋಟಿಸ್ ಇಲ್ದೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಜಮಾ
ಮಾಡೋದಾಗಿಲ್ಲ. Suspense Accountಗೆ ಸೇರಿಸಿದ್ರೆ, ಒಂದು ವರ್ಷದ
ಬಳಿಕ ಆಡಿಟ್‌ನೋರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಅವಕ್ಷತೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತೆ. ನಿಮ್ಮ ಪತ್ರ ಹಾಗೂ

ದಿ. ದಿ. ನೀವು ಹಿಂದೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರೆ ನಮಗೆಲ್ಲಾ ದೊಡ್ಡ ಸಹಾಯ. ಇಲ್ಲೆ ಇದ್ದೆ, ಇನ್ನು ಒಂದು ತಿಂಗಳು ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆ ನಾನೂ ಅಲೆದು ಎಲ್ಲಾ ಸರಿಪಡಿಸ ಬೇಕಾಗುತ್ತೆ” ಅಂತ ಹೇಳಿದ.

ಅಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಪಟೇಲ್, ನಾನು ಒರೆಸಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದ ತಟ್ಟೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ದೂರದ ಬಡುವಿಗೆ ಸಾಗಿಸಲು ಹೋದ. ಅವ ಹಿಂದೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ.

“ಕೊನೇಗೆ ಏನಾಯಿತು ?” ಅಂತ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಕೇಳಿದ.

“ಇನ್ನೇನಾಗುತ್ತೆ. ರಜಕ್ಕೆ ಅಂತ ಬಂದ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಪೂರ್ತಿ ಸುಂಕದ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಅಲೆದು ಕೊನೆಗೆ 600/- ರೂ. ತಪ್ಪು ಕಾಣಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದಾಯಿತು. ಒಟ್ಟಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ನಡೆಸೋ ಬೇಕಾದ್ರೆ ತುಂಬಾ ಕಾಲವ್ಯಯ ಆಗುತ್ತೆ ಅಂತ ಗೊತಾಯ್ತು”

“ಕೇನ್ಯಾದಲ್ಲಾಗಿದ್ರೆ, ನೀನು ನನಗೆ ಸಗದು ಕೊಟ್ಟು ನಿನ್ನ ಕೆಲಸ ನೋಡೋ ಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ನಾನೇ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡ್ತಾ ಇದ್ದೆ” ಅಂದ ಸುಂಕದ ಅಧಿಕಾರಿ ಖಗೂಲ.

*

*

*

*

“ರವ್-ಆರ್” ಅಂತ ಕೂಗಿದಳು ಜೆಯುಂಗ್.

“ಹಾಗೆಂದ್ರೇನೂ ?” ಅಂತ ಕೂಗಿದ ಪಾರ್ಥಿವನ್. ಅವ ಧರ್ಮಪುರಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮ್ಯಾನೇಜರ್.

“ಗೊತ್ತಿದ್ದೂ ಕೇಳಬೇಡ ಪಾರ್ಥಿ-ಕೊರಿಯದೋರಿಗೆ ‘ಲ’ಕಾರ ಹೊರಡುಲ್ಲ. ಆಟದ ಹುರುಪಿನಲ್ಲಿ ಅವಳು ‘ಲವ್ ಆಲ್’ ಅಂತ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳಿದಾಳೆ” ಅಂದ.

ಅಂದು ಬೆಳಗ್ಗೆ ನಾವು ಆಡ್ತಾ ಇದ್ದದ್ದು ವಿಲಕ್ಷಣ ಟೆನ್ನಿಸ್. ಟೆನ್ನಿಸ್ ರ್ಯಾಕೆಟ್ ಬದಲು ಟೇಬಲ್ ಟೆನ್ನಿಸ್ ಬ್ಯಾಟ್. ಹಳೇ ಟೆನ್ನಿಸ್ ಬಾಲ್. ನೆಟ್, ಕೋರ್ಟ್ ಎಲ್ಲಾ ಟೆನ್ನಿಸ್ ತರಹಾನೆ.

ಜೆಯುಂಗ್ ನನ್ನ ಪಾರ್ಟ್‌ನರ್. ಲಿಂಡಾ ಮತ್ತು ಪಾರ್ಥಿವನ್ ನಮ್ಮ ಎದುರಾಳಿಗಳು. ನಾನು ಟೆನ್ನಿಸ್ ಆಡಿದ್ದು ಪ್ರರಾತನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ. ಪಾರ್ಥಿವನ್

ಮತ್ತು ಲಿಂಡಾ ನುರಿತ ಆಟಗಾರರು. ಲಿಂಡಾ ಪಾಟ್ ಹೊಡೆದರೆ, ಹಿಂತಿರುಗಿಸುವುದು ಹಾಗಿರಲಿ, ಬ್ಯಾಟನ್ನು ಚೆಂಡಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿಸುವುದೇ ದೊಡ್ಡ ಸಾಹಸವಾಗಿತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ ಆಟ ಬೇಗ ಮುಗಿದು ಹೋಯಿತು. ನಮ್ಮ ಸ್ಕೋರ್ ಸೊನ್ನೆ !

“ಸ್ಕೋರು ಸೊನ್ನೆ ಆದದ್ದಕ್ಕೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳು ಜೆಯುಂಗ್” ಅಂತ ಹೇಳಿದೆ. “ಪರಿಪೂರ್ಣ ಸೊನ್ನೆಯ ಬೆಲೆ ಗೊತ್ತಾ ನಿನಗೆ ? ಪಾಪ ನಿನಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು ?” ಜೆಯುಂಗ್ ಸಿಂಪತಿಸಿದಳು.

ಜೆಯುಂಗ್ ಬೌದ್ಧ ಸನ್ಯಾಸಿನಿ. ಸಿಯೋಲ್‌ನಲ್ಲಿನ ಫಾರ್ಮಸಿ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಫೆಸರ್. ಪೂರ್ಣನಾಮಧೇಯ ಡಾ|| ಜೆಯುಂಗ್ ಹೀ ಕಿಮ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರವಚನಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಫಲವಾಗಿ ಬರುವ ಗೌರವ ಧನವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಧಾರೆ ಎರೆದು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ. ಸ್ವಾರ್ಥರಹಿತ ಸೇವೆಗೆ ಬೇರೆ ನಿದರ್ಶನ ಬೇಕೆ ? ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಗೊತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಕೊರಿಯನ್ ನಿಯೋಗಕ್ಕೆ ಆಕೆಯೇ ಭಾಷಾಂತರಕಾರಿಣಿ.

“ಪರಿಪೂರ್ಣ ಸೊನ್ನೆಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಯಬಹುದೇ ?” ನಾನು ಕೇಳಿದೆ. ಜೆಯುಂಗ್ ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳತಳು. ಧ್ಯಾನಮಗ್ನಳಾಗಿದ್ದಂತೆ ಕಾಣಿಸಿತು. ಅನಂತರ ಕಣ್ಣು ತೆರೆದು, ಮೆಲುದನಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಿನ ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಸುಶ್ರಾವ್ಯವಾಗಿ ಹಾದಿದಳು.

ಇಲ್‌ವಾನ್ (ಪೂರ್ಣವೃತ್ತ) ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮೂಲ
ಎಲ್ಲ ಬುದ್ಧರ ಜ್ಞಾನದ ಉಗಮ
ಎಲ್ಲ ಜೀವಿಗಳ ಸಹಜ ಧರ್ಮ
ಮತ್ತು ಅದೇ ಧರ್ಮಕಾಯ ಬುದ್ಧ

ನನಗೆ ಥಟ್ಟನೆ ಡಾ|| ಜಿ. ಪಿ. ರಾಜರತ್ನಂ ಅವರ ಬುದ್ಧನ ಕತೆಗಳಲ್ಲಿನ ಗಾಹೆಗಳು ನೆನಪಾದವು. ಅವೂ ಹಾಗೆಯೇ ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಡಲೆ !

*

*

*

*

ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಸಂಪಾದಕರ ತುರ್ತಿನ Phone Call

“ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದಿ, ಕಳ್ಳ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ?”

“ಹೀಗೇ ಹೋಗಿದ್ದೆ ಸಾರ್. ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ, ನಿಸ್ವಾರ್ಥತೆ ಹಾಗೂ ವಿಶ್ವಪ್ರೇಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಚಾರ ಗೋಷ್ಠಿ ಇತ್ತು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಿದೇನಿ !”

“ನೀವು ಹೇಳೋ ಗುಣಗಳೆಲ್ಲಾ ಈ ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿಲ್ಲೇ ಇವೆ ? ಅವೆಲ್ಲಾ ದೇವಲೋಕದ ಪಾಪುಗಳು ಅಲ್ಲೇನಿ ?”

“ನಿಜ ಸಾರ್, ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ನನ್ನೂನೂ ಯಾವುದೇ ಬೇರೆ ಲೋಕದಿಂದ ಬಂದಿಳಿದಿರೋ ಭಾವನೆ ಬರಲಿಲ್ಲದೆ ಸಾರ್. ಬೇಕಾದ್ರೆ ಮುಂದೆ ಆ ಗೋಷ್ಠಿ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಬರಹ ಕಳಿಸ್ತೇನಿ ನಮಸ್ತೆ”

ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸಕರಿಬ್ಬರು ಕ್ಲಬ್ಬಿನಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ಒಬ್ಬಾತ ಕೇಳಿದ

“ಶರಣಪ್ಪನಿಗೆ ಆಪರೇಷನ್ ಮಾಡಿದೆಯಂತಲ್ಲ, ಏನಿತ್ತು ಅವನಿಗೆ ?”

“ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಇತ್ತು”

“ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದು ಅದಲ್ಲಾ ! ಏತಕ್ಕೆ ಆಪರೇಷನ್ ಮಾಡಿದೆ ಅಂತ”

“ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗೆ”

ಶುಭಾಶಯಗಳೊಂದಿಗೆ

ಯುನೈಟೆಡ್ ಸೇಲ್ಸ್ ಎಂಟರ್‌ಪ್ರೈಸಸ್

94/2 ಸರ್ದಾರ್ ಪತ್ರ್ಪ್ಪ ರಸ್ತೆ
ಶೌಕತ್ ಮೊಹಲ್ಲ
ಬೆಂಗಳೂರು-560002

ಉತ್ತಮ ದರ್ಜೆ ಉಕ್ಕಿನ ಸರಬರಾಜುದಾರರು

ಮೂರವಾಣಿ : 221107

ಶುಭಾಶಯಗಳೊಂದಿಗೆ

ಬಿ. ಎಸ್. ವಿಜಯೇಂದ್ರ ಅಸೋಸಿಯೇಟ್ಸ್

281, ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ಬಡಾವಣೆ, ಬೆಂಗಳೂರು-560010

ಶುಭಾಶಯಗಳೊಂದಿಗೆ

ಸೈನ್ಸ್ ಕ್ರೀಟಿವ್

ಪೀಣ್ಯ ಮೂರನೆಯ ಹಂತ, ಪೀಣ್ಯ
ಬೆಂಗಳೂರು-560058

ದೂರವಾಣಿ : 608186
609026

ಓಂಕಾರ್ ಆಫ್ ಸೆಟರ್ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್
ಎಂಡ್ ಪ್ರೋಟೋರೈಟಿವ್ ಸೆಟರ್ಸ್

3/3, 1ನೇ ಮುಖ್ಯ ರಸ್ತೆ. ಹೊಸ ತರಗುಪೇಟೆ,
ಬೆಂಗಳೂರು 560002

ಶುಭಾಶಯಗಳೊಂದಿಗೆ

ಶ್ರೀಂಗಾರ್ ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ಸ್

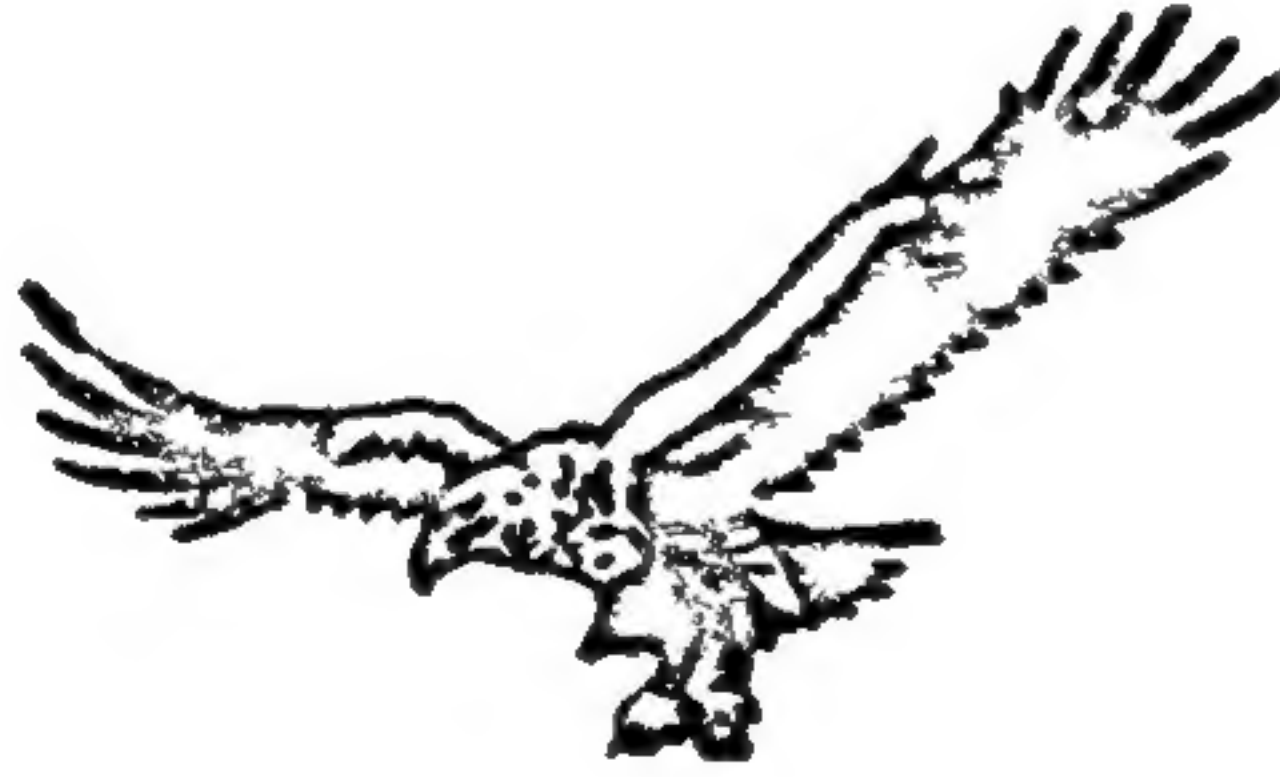
ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಹಾಗೂ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆಯ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ಸ್
ತುಮಕೂರು ರಸ್ತೆ, ಪೀಣ್ಯ
ಬೆಂಗಳೂರು-560058

ದೂರವಾಣಿ 385449
350984

ಶುಭಾಶಯಗಳೊಂದಿಗೆ

ಟೆಕ್ನೊಲಿಂಕ್ ಎಂಟರ್‌ಪ್ರೈಸಸ್

35, 5ನೇ ಕ್ರಾಸ್, 1ನೇ ಮೇಲ್, ಎಸ್. ಕೆ. ಗಾರ್ಡನ್
ಬೆನ್‌ಸನ್ ಟೌನ್, ಬೆಂಗಳೂರು-560046

ಶುಭಾಶಯಗಳೊಂದಿಗೆ

ಎಕ್ಸಲರ್ ಟೂಲ್ಸ್ ಎಂಡ್ ಇಂಜಿನೀಯರಿಂಗ್ ಎಂಟರ್‌ಪ್ರೈಸಸ್

ಬಿ-20, 1ನೇ ಕ್ರಾಸ್, 1ನೇ ಸ್ಟೇಜ್, ಪೀಣ್ಯ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟ್
ಬೆಂಗಳೂರು-560058

Statement about ownership and other particulars about newspaper "APARANJI" to be published in the first issue every year after the last day of February.

FORM IV
(See Rule 8)

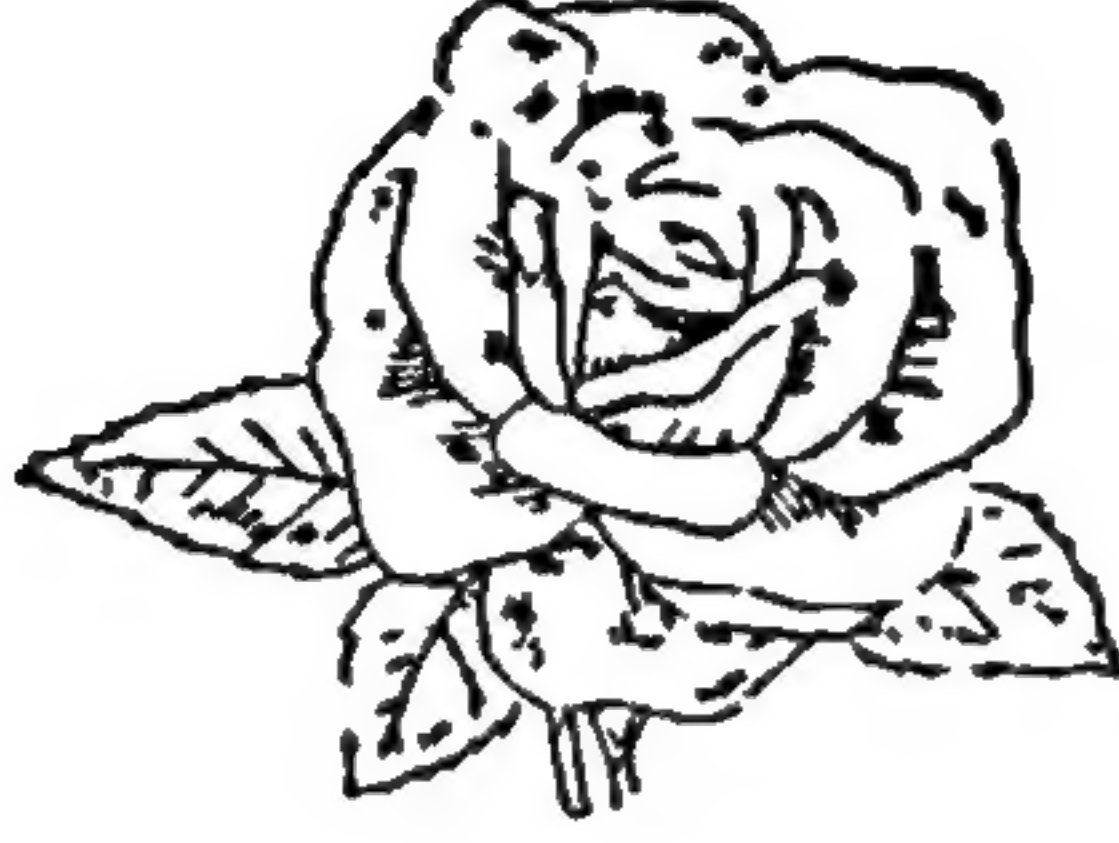
1.	Place of Publication		Bangalore
2.	Periodicity	...	Monthly
3.	Printer's Name		V. R. Nath
	Nationality		Indian
	Address		404, Sampige Road
Malleswaram, Bangalore-560 003
4.	Publisher's Name		M. Shivakumar
	Nationality		Indian
	Address		Aparanji Karyalaya
36, 6th Main Road
Malleswaram
Bangalore-560 003
5.	Editor's Name		M. Shivakumar
	Nationality		Indian
	Address		Aparanji Karyalaya
36, 6th Main Road
Malleswaram
Bangalore-560 003
6.	Name and address of individuals who own the newspaper and partners or share holders holding more than one per cent of the total capital.		M. Shivakumar
Sole Proprietor
Aparanji Karyalaya
36, 6th Main, Malleswaram
Bangalore-560 003

I, M. Shivakumar, hereby declare that the particulars given above are true to the best of my knowledge and belief.

1st March 1988

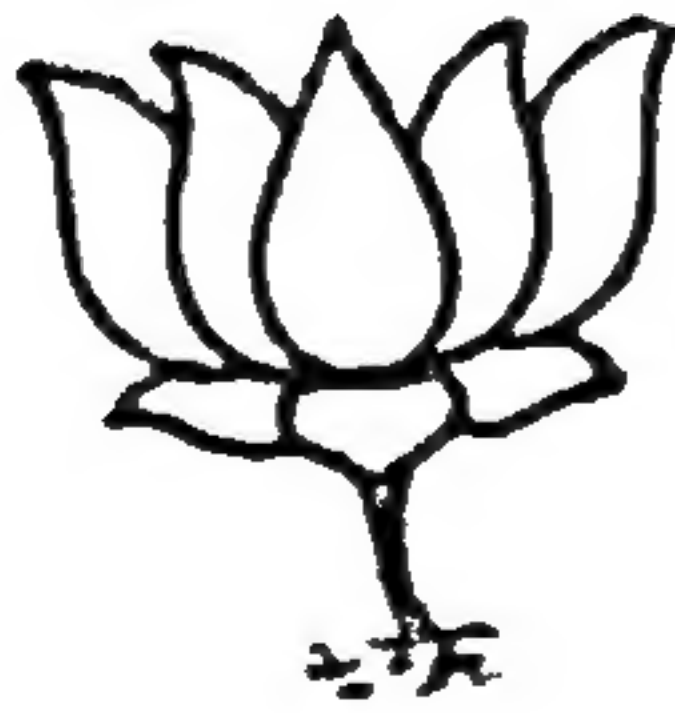
M. SHIVAKUMAR
Publisher

ಶುಭಾಶಯಗಳೊಂದಿಗೆ

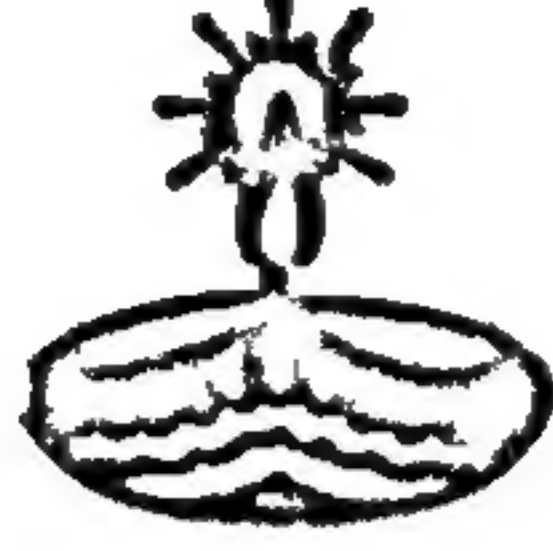

ಎಸ್. ವಿ. ಆರ್. ಏಜನ್ಸೀಸ್

ಬೆಂಗಳೂರು

ಶುಭಾಶಯಗಳೊಂದಿಗೆ

ಟರ್ನ್-ಕೀ ಕನ್ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ಸ್
(ಪ್ರೈ) ಲಿಮಿಟೆಡ್

11ನೇ ಮೇನ್ ರಸ್ತೆ
ಬೆಂಗಳೂರು-560 003

ಫೋನ್ 364118

